

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE datum izida: 19. september 2014

- *Lokalne volitve 2014*
- *Zaključena energetska sanacija osnovne šole*

KAZALO:

Županova stran	3
OBČINSKE STRANI	
Velikolaščani v Švici	4
Za večjo prometno varnost šolskih poti	5
S 25. seje občinskega sveta	6
Režijski obrat Občine Velike Lašče	6
Ločeno zbiranje odpadkov	7
Srečno vožnjo z novim vozilom	7
Prva obletnica delovanja skupne občinske uprave	
»Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče«	8
Analizirani podatki radarske table na Karlovcu	9
ABONMA 2014/2015	10
Investicije na komunalnem področju	11
Otvoritev novega asfaltiranega cestnega odseka v Rutah	11
Osnovna šola Primoža Trubarja prenovljena in energetska varčna	12
ŠOLA IN VRTEC	12
Prvi šolski dan v prenovljeni šoli	
Prvošolčki v šoli	
VSEŽIVLJENJSKO UČENJE	13
Novo šolsko leto 2014/2015	
KULTURA	14
Koncert popularne glasbe v Lojzovem teatru	
Praznik kulture in kulinarike	
TURIZEM	15
Sončni dnevi na Trubarjevi Rašci 2014	
Tradicionalni spominski pohod "PO KOGOJEVI POTI"	
Družabno srečanje članov govedorejskega društva Velike Lašče	
Od preproste etnografske tematike do vrhunske vesoljske tehnologije	
Počastitev spomina na talce v Kotah	
Obisk Bojana Pograjca	
Obnovljen spomenik padlim partizanom pri Purkačah	
Koliščarji na Turjaškem gradu	

MLADI	22
Nina Virant na Slovenski popevki 2014 zasedla zlato sredino	
Oratorij v Velikih Laščah	
NAŠA DEDIŠČINA	24
Dediščina gre v šolo	
Centarske, purkaške, sekiriške in krvavške apnenice južno od Mokra	
EKO KOTIČEK	28
Ambrozija – nujno obvestilo	
V Sloveniji lahko ljudje sodelujejo pri beleženju posameznih vrst	
KMETIJSTVO	29
Grudnova kmetija v Dolnjih Retjah	
ŠPORT IN REKREACIJA	30
Mažoretno-plesna skupina KUD Primož Trubar – Velike Lašče	
Poškodba Davidu preprečila 70 m	
Plavalci in plavalke Plavalnega kluba Inles Ribnica zaključili uspešno sezono	
Hrbtenica diha in ljubi. Energijska zdravilna vadba in sproščanje	
PISMA	34
V SPOMIN	37
LOKALNE VOLITVE 2014	38
REZULTATI VOLITEV	44
STRANKE	45
ZAHVALE	45
OGLASI	47

ČESTITAMO

- **NINI VIRANAT** za izvrsten nastop na festivalu Slovenska popevka 2014. Naj nadaljevanje študija v Amsterdamu še dodatno obogati njeno glasbeno oz. pevsko pot.
- **DAVIDU ŠAVLIJU** za doseg lepih uspehov na tekmovanjih v metu kopja. Na nadaljnji športni poti mu želimo čim manj poškodb in še naprej osvajanje zastavljenih ciljev.
- **ANI KASTIGAR** za doseg odličnih rezultatov na plavalnem državnem prvenstvu in želimo osvajanje zmagovalnih stopničk tudi v novi plavalni sezoni.

župan Anton Zakrajšek in občinska uprava

Slike na naslovnici:

Stavba osnovne šole Primoža Trubarja Velike Lašče v novi podobi po energetske sanaciji (foto L. Čop), s predstave Turjaška Rozamunda na Trubarjevi domačiji (foto G. Grešak), med igro na oratoriju (foto T. Levstik)

TROBLA
glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

**Naslednja Trobla izide 29. oktobra 2014,
prispevke je potrebno oddati do 15. oktobra 2014**

Letnik 20, številka 5, 19. september 2014. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno.
Naklada: 1.520 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče. **Odgovorna urednica:** Lidija Čop. **Uredniški odbor:** Ivanka Peterlin, Veronika Vasič, Manfred Deterding, Urša Zalar. **Lektoriranje:** Ema Sevšek. **Prelom:** Moj Repro, d.o.o., Krvava Peč. **Tisk:** Luart d.o.o. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče. Tel.: 01/781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

SPOŠTOVANE
OBČANKE,
SPOŠTOVANI
OBČANI

Občinskim svetnikom in meni se izteka štiriletni mandat vodenja Občine Velike Lašče. Prepričan sem, da smo se vsi, ki kakor koli odločamo ali sodelujemo pri delu v občinskih strukturah, po svojih najboljših močeh trudili delati za nadaljnji razvoj naše občine. Pri tem smo bili večkrat deležni vaših nasvetov in predlogov, pohval ob uspešnem zaključku investicij, a tudi kritik, če česa nismo uspeli narediti.

Kljub temu da smo vas, spoštovane občanke in občani, sproti seznanjali z izvedenimi projekti, mi dovolite, da se na hitro sprehodim skozi iztekajoči se mandat.

Ogromno sredstev smo namenili področju družbenih dejavnosti. Za potrebe vzgojno-izobraževalnega procesa smo zgradili prizidek pri osnovni šoli Primoža Trubarja, s čimer smo pridobili sedem učilnic. Pet od njih smo tudi zapolnili z novo opremo. Letos pa smo izvedli še energetske sanacije šole, v sklopu katere je bila obnovljena fasada, zamenjana okna in vrata, istočasno pa še nov vhod v šolo. Prav tako smo lani izvedli energetske sanacije bivše podružnične šole na Karlovcu, kjer trenutno poteka predšolska vzgoja. Tudi v sklopu tega projekta se je obnovila fasada, zamenjala so se vsa okna in zunanja vrata, izoliralo se je podstrešje in klet. Z lastnimi sredstvi smo predhodno v celoti obnovili še streho, stavbo protipotresno utrdili in ob koncu investicije uredili tudi drenažo okoli stavbe. Za zagotavljanje varnih šolskih prevozov smo posodobili vozniki park z novimi kombiji za šolske prevoze. Za boljše udeleževanje na športnem področju so bile zgrajene tribune ob igriščih v Dvorski vasi in na Turjaku, kjer je bilo zgrajeno tudi igrišče za balinanje. V Zdravstveni postaji v Velikih Laščah je bila izvedena sanacija kotlovnice. Za potrebe nujne reševalne službe, smo sofinancirali nakup reševalnega vozila za Zdravstveni dom Ribnica in v letošnjem letu financirali nakup novega vozila za patronažno službo.

Tudi na področju komunalnih dejavnosti smo izpeljali nekaj večjih investicij. Asfaltirali smo cestne odseke: Javorje–Škamevec, Prhajevo–Jakičevo (Gabrije), od Neredov do Lužarjev, delno od Roba proti Selu, od Lapor proti Gradežu, delno Gradež–Sloka Gora. Preplastili smo še kar nekaj drugih asfaltnih cestič.

Skoraj v celoti je zgrajen pločnik od Turjaka do Gradeža.

Na Turjaku smo postavili začasni občinski zbirni center za odpadke in naredili nadstreške nad skoraj vsemi ekološkimi otoki po občini.

Zavedamo se, da je zdrava neoporečna pitna voda ena največjih dobrin. Zato smo veliko finančnih sredstev namenili za investicije na področju vodne oskrbe. Na novo smo zgradili oziroma obnovili vodovodna omrežja:

Ulaka–Podulaka, Prhajevo–Pušče, Karlovica–Podkogelj–Krkovo, po Velikih Laščah in Rutarski planoti.

Na področju urejanja javnih površin smo s postavitvijo kipa Primoža Trubarja zaključili ureditev parka pod bloki v Velikih Laščah, obnovilo in uredilo pa se je še nekaj drugih vaških središč.

Na žalost pa nismo začeli z izgradnjo kanalizacijskih sistemov, kar bo vsekakor morala biti prioriteta v prihodnje. Smo pa v letošnjem letu uvedli subvencioniranje malih komunalnih čistilnih naprav, s čimer naj bi nadaljevali tudi v naslednjih letih. Sami pa smo za izgradnjo čistilne naprave poskrbeli pri vrtcu v Velikih Laščah, na Karlovcu in na podružnični šoli Turjak.

V Velikih Laščah in Robu smo z zasteklitvijo poslovnih vežic omogočili boljše pogoje svojcem in drugim ob slovesu od pokojnikov. Na področju gospodarstva želim omeniti, da smo končno uspeli pridobiti gradbeno dovoljenje za komunalno ureditev obrtne cone Ločica pri Turjaku. S posekom lesa na delu cone smo že v zaključni fazi. V bodoče bo potrebno nadaljevati še z izgradnjo osnovne komunalne infrastrukture in kasneje z ugodnimi cenami zemljišč pritegniti k nam čim več investitorjev, s čimer bi omogočili nadaljnji razvoj našega gospodarstva.

Zaključili smo izgradnjo širokopasovnega omrežja, ki temelji na optični povezavi, v naseljih, za katere smo se pred leti lahko javili na državnem razpisu. S tem je bila našim občanom omogočena sklenitev naročniških pogodb za prejemanje najsodobnejših in najkvalitetnejših storitev s področja telekomunikacij z enim od gostujočih operaterjev v zgrajenem omrežju. Prav tako smo nemalo naporov namenili prepričevanju državnega Telekomu, da je tudi on v nekaterih naseljih, za katere občina ni mogla kandidirati na razpisu, zgradil širokopasovno omrežje.

Z organizacijo odmevnih prireditev in z obiski pomembnih predstavnikov političnega in družabnega življenja Občina Velike Lašče postaja čedalje bolj poznana v slovenskem prostoru in tudi zunaj njega. Omeniti želim prireditve ob 100-letnicah trških pravic, zadružništva in čebelarstva pri nas, katerih soorganizator je bila tudi naša Občina.

V veliki meri smo financirali nakup novega gasilskega vozila za PGD Turjak in razno drugo opremo za vsa naša gasilska društva.

Skupaj z občinami Ribnica, Dobrepolje, Sodražica in Loški Potok smo v skladu z zakonodajo v okviru Medobčinskega inšpektorata in redarstva ustanovili skupno službo, ki bo zagotavljala več reda na področju komunalnih dejavnosti.

Prav tako pa smo v okviru občinske uprave ustanovili režijski obrat, s katerim bomo, vsaj upam tako, še izboljšali naše delo na področju cestnega gospodarstva.

Poleg vas, spoštovane občanke, spoštovani občani, ki ste na Občino naslavljali razne prošnje in pobude, pa so odločilno besedo pri kreiranju občinske razvojne politike vsekakor imeli občinski svetniki. Nekateri so delovali bolj, drugi manj opazno oziroma konstruktivno. Ne glede na to sem bil vesel

tudi bolj »vročih« razprav, ki so pokazale na naše različne poglede pri reševanju določenih problemov. Izkazalo se je, da se zmoremo dogovoriti kljub različnosti in v dobro vseh občanov pomembne odločitve sprejemati soglasno. Še bolj pa sem vesel tega, da smo v štiriletnem obdobju v občinskem svetu ustvarili take medsebojne odnose, ki so prispevali k temu, da se je večina sklepov sprejemala s soglasjem vseh svetnic in svetnikov. Zato naj gre moja naslednja zahvala podžupanji dr. Tatjani Devjak in ostalim občinskim svetnicam in svetnikom za dobro sodelovanje. Lepa zahvala naj velja tudi zunanjim članom občinskih odborov, ki so s svojim delom pripomogli k boljšemu delovanju občinskega sveta.

Trudili smo se, da bi občino naredili kar najbolj prijazno za bivanje vseh nas. Zato smo največ proračunskih sredstev namenili prav investicijam. Za izpeljavo teh, pa tudi pri drugih zadevah je bilo potrebno veliko truda, dogovarjanj, usklajevanj in prepričevanj. Za strokovno delo pri izpeljavi vseh projektov in drugih zadev so vsekakor zaslužni sodelavci občinske uprave, za kar se jim tudi zahvaljujem.

Občina Velike Lašče je znana po številnih družabnih, kulturnih, turističnih, športnih in drugih prireditvah. Zato naj se zahvalim tudi vsem predsednikom in članom društev in organizacij, ki ste poskrbeli za pestro dogajanje na različnih področjih. Iskrena zahvala tudi vsem članom prostovoljnih gasilskih društev, na katere se lahko obračamo ob najrazličnejših priložnostih – na prvem mestu ob nesrečah, prav tako pa tudi pri organizaciji številnih prireditev.

Za ustrezno sodelovanje se zahvaljujem tudi predstavnikom javnih ustanov. Hvala ravnateljici in vsem učiteljicam in učiteljem Osnovne šole Primoža Trubarja in tudi vzgojiteljicam in našemu vrtcu. Zahvaljujem se ravnateljici Glasbene šole Ribnica in njenim sodelavcem ter tudi Javnemu zavodu Trubarjevi kraji. Posebno zahvalo za delo in skrb za naše občane pa namenjam tudi osebjem naše Zdravstvene postaje.

Naj za konec omenim še, da delo z ljudmi in za ljudi, kar funkcija župana vsekakor je, marsikdaj terja svoj davek. Trpi družina, prijatelji ... Zato naj gre moja zadnja zahvala vsem tistim, ki so me pri mojem delu podpirali in me razumeli tudi takrat, ko se je delo zaključilo v večernih urah, ob sobotah, včasih pa tudi ob nedeljah.

Če sem pa bil ob kateri priložnosti nehoti do koga žaljiv ali nespoštljiv, pa se mu javno opravičujem.

župan Anton Zakrajšek

VELIKOLAŠČANI V ŠVICI

Občina Lützelflüh in njihov župan Beat Iseli, Društvo podjetnikov Lützelflüh s predsednikom organizacijskega komiteja Alfredom Ramseierjem in Društvo Kulturni most Velike Lašče – Lützelflüh s predsednico Marianne Flückiger so povabili našo občino, da se udeleži podjetniške razstave, ki so jo od 5. do 7. septembra 2014 organizirali v Lützelflühu.

Vse priprave na ta dogodek je prevzelo društvo Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče s predsednico Ireno Indihar. Intenzivne priprave na ta dogodek so potekale več kot eno leto. Pričele so se leta 2013 s pozivom za sodelovanje v Trobli in končale z uspešno predstavitev Velikih Lašč na obrtni razstavi in spremljajočih prireditvah. Naše zastopstvo se je predstavilo s kratkim 10-minutnim programom že prvi dan na sami otvoritvi, kjer smo se Občini Lützelflüh in njegovemu županu ter občinskim svetnikom ter Društvu Kulturni most Velike Lašče – Lützelflüh zahvalili za vso izkazano pomoč (o tem piše več naš župan), za povabilo in sodelovanje. Kot podžupanja Občine Velike Lašče sem z Ireno Indihar, predsednico Kulturnega mostu Lützelflüh – Velike Lašče, v znak hvaležnosti županu Občine Lützelflüh podarila slovensko lipo, slovensko drevo življenja, zdravja, drevo zmage in rodovitnosti. Županu Beatu Iseliju, predsednici njihovega Kulturnega mostu Marianni Flückiger in predsedniku obrtnega društva Alfredu Ramseierju pa smo podarili v spomin lipov list iz idrijske čipke. Program sta s slovensko pesmijo popestrila predstavnika Glasbene šole Ribnica, citrarka Špela Obšteter in solopevec Bine Devjak.

Naslednji dan je slovenska delegacija v enournem kulturnem programu poskrbela za pravo presenečenje: predstavili smo se z glasbo, plesom in filmom o velikolaški občini. Ansambel Krpani, mladi fantje, polni energije, so s svojim izvajanjem domače in narodne glasbe poskrbeli, da je zaplesala dvorana; Špela in Bine sta se predstavila s slovenskimi narodnimi pesmimi in na koncu so zapeli še Domen in Jakob Indihar, Miha Juvanc, Klemen Dolšak, Peter Indihar ter Jože Tekavec. Na licih zdomcev se je utrnila prenekatera solza. Ana Virant je uradno prevajala in s svojim znanjem ter nastopom presenetila nas in

Švicarje. Za uspešno predstavitev občine so nam čestitali predstavniki pobratene občine, predstavnik švicarske vlade in predstavnik slovenskega veleposlaništva v Bernu.

Na slovenski stojnici smo se predstavili z izdelki tradicionalne slovenske obrti, čebelarji so predstavljali slovensko čebelo in med, člani društva Kulturni most, podeželske žene in člani konjerejskega društva pa so poskrbeli za odlično slovensko kulinariko in dobro kapljico. Da je vse potekalo več kot odlično, so poskrbeli in se res potrudili vsi, in to so: **Irena, Peter, Domen in Jakob Indihar, Marija in Jože Stritar, Metka in Jože Starič, Majda in Jože Tekavec, Mateja in Tomaž Marolt, Franc Novak, Marjana Samsa, Milka Debeljak, Magda Peterlin, Maja Marinčič, Elizabeta Šavli, Andrej Jakob, Miha Juvanc, Klemen Dolšak, Špela Obšteter, Bine in Srečko Devjak, Tilen Čampa, Ana Virant, Miha Petrič in Niko Samsa.**

Na občini smo ponosni na take ljudi, ki so pripravljeni dati svoj čas, znanje in voljo za to, da skupaj naredimo nekaj dobrega in prepoznavnega. V tujini nismo predstavljali samo naše občine, ampak tudi našo državo, našo domovino. V imenu Občine Velike Lašče se iskreno zahvaljujem vsem skupaj. Moja posebna zahvala pa je namenjena Ireni Indihar, kajti brez njene predanosti in zavezanosti ter organizacijskih sposobnosti obisk Velikolaščanov v Švici ne bi bil tako uspešen.

Podžupanja: dr. Tatjana Devjak

ZAHVALA

»Pravi prijatelj je ob tebi tudi, če je kje drugje.«

Tako je zapisala Linda McFarlane in prav to smo začutili tudi mi, saj so prebivalci pobratene Občine Lützelflüh res naši pravi prijatelji.

Na razsežnost naravne ujme, ki je naše kraje doletela v letošnjem februarju, so se z radodarnostjo odzvali v naši pobrateni Občini Lützelflüh. Z dobrodelno akcijo so zbrani denar v višini 3.700 evrov namenili za nakup sadik sadnega drevja. Tako bo razdeljenih 200 sadik sadnega drevja za 37 družin v naši občini.

Z veseljem in veliko hvaležnostjo pa smo že v juliju 2014 na občinski račun prejeli tudi finančno pomoč v višini 2.000 švicarskih frankov za nakup elektroagregata, namenjenega zagotavljanju električne energije v javnih ustanovah ob morebitnih podobnih izpadih elektroomrežja, kot se je to zgodilo ob letošnji naravni nesreči – žledu.

Zahvaljujem se Občini Lützelflüh in društvu Kulturbrücke Velike Lašče – Lützelflüh, saj bomo z njihovo pomočjo omilili posledice naravne nesreče in se v prihodnje lahko tudi hitreje in učinkovitejše spopadali z danimi razmerami.

Župan Anton Zakrajšek

ZA VEČJO PROMETNO VARNOST ŠOLSKIH POTI

Septembra se odprejo šolska vrata in otroci zamenjajo domače okolje s šolskimi učilnicami. Ena od sprememb se nanaša tudi na vsakodnevni prihod v šolo in odhod iz šole. Prevoz je kot prejšnja leta organiziran, vendar vsi dobro vemo, da se v prometu pojavljajo nepredvidljivi dogodki. Ob začetku šolskega leta se v prvih dneh na različne načine opozarja ostale udeležence v cestnem prometu, predvsem voznike, da so v promet ponovno v večjem številu vključeni otroci. V ta namen smo skupaj s šolo obnovili prometno varnostni načrt šolskih poti in opozorili na nevarnosti. Omenjeni načrt je objavljen na spletni strani šole in je namenjen učencem, staršem, voznikom, ki izvajajo šolske prevoze ter tudi drugim občanom, ki so kot vozniki udeleženi v prometu in se vozijo po državnih in občinskih cestah.

V letošnjem letu smo še posebej označili mesta s posebnimi znaki »šolska pot«, kjer otroci vstopajo in izstopajo v šolske kombije in avtobus. S temi znaki so označene tudi poti v Velikih Laščah, zato voznike opozarjamo, naj ne parkirajo vozil na pločnikih in mestih, kjer so predvidene šolske poti.

Za večjo prometno varnost otrok smo v nekaterih naseljih postavili dopolnilne table Otroci na cesti. Z upoštevanjem teh usmeritev se bodo vozniki izognili mandatni kazni, ki jo napišejo policisti oziroma medobčinski redarji. V tem letnem času opozarjamo pešce, da še posebno poskrbijo za svojo vidljivost z odsevnimi predmeti ali svetlejšimi oblačili.

Naše priporočilo je, da bodimo strpni do vseh udeležencev v prometu in upoštevajmo prometne predpise.

Za varno prečkanje ceste so v prvem tednu novega šolskega leta skrbeli člani Društva upokoencev Velike Lašče za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Srečno vožnjo vsem voznikom in varno tudi vsem ostalim udeležencem v prometu.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Občine Velike Lašče

S 25. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v četrtek, 10. julija 2014, sestal na 25. redni seji. Po ugotovitvi sklepčnosti je župan predlagal v potrditev naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 24. redne seje
2. Poročilo odborov
3. Odlok o razglasitvi Rašice pri Velikih Laščah za kulturni in zgodovinski spomenik – prva obravnava
4. Pravilnik o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Velike Lašče – druga obravnava
5. Polletno poročilo o izvrševanju proračuna občine za leto 2014
6. Vloge občanov za odkup zemljišč
7. Sklep o delnem povračilu stroškov volilne kampanje za lokalne volitve 2014 v občini Velike Lašče
8. Pobude, vprašanja in predlogi svetnikov
9. Poročilo župana

Pred 25. redno sejo občinskega sveta so se sestali odbor za finance, odbor za komunalo, varstvo okolja in urejanje prostora ter statutarno pravna komisija. Predsedniki odborov in komisije so na seji predstavili svoja poročila.

Občinski svet je v nadaljevanju sprejel naslednje sklepe:

- Ad 3) Občinski svet Občine Velike Lašče opravi prvo obravnavo Odloka o razglasitvi Rašice pri Velikih Laščah za kulturni in zgodovinski spomenik.
- Ad 4) Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme Pravilnik o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Velike Lašče.
- Ad 5) Občinski svet Občine Velike Lašče se seznanj s Poročilom o izvrševanju proračuna Občine Velike Lašče od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014.
- Ad 6)
  - Občinski svet Občine Velike Lašče se z odprodajo dela občinske parcele št. 168/2 k.o. Turjak ne strinja, saj po njej poteka zelena pot in dostop do drugih parcel. Svetniki so sklenili, da lahko predlagatelj parcelo še naprej nemoteno uporablja kot do sedaj, vendar lastnik ostaja občina Velike Lašče.
  - Občinski svet Občine Velike Lašče se strinja s parcelacijo parcele št. 1730 k.o. Ulaka, z ukinitvijo javnega dobra in z odprodajo novonastale parcele. Stroške parcelacije nosi predlagatelj.
  - Občinski svet Občine Velike Lašče se strinja s parcelacijo parcel št. 3382 in 4003 (obe k.o. Turjak) in z menjavo novonastalih parcel. Stroške parcelacije in menjave nosi Občina Velike Lašče.

Tanja Uršič, občinska uprava

REŽIJSKI OBRAT OBČINE VELIKE LAŠČE

V naši občini je v polnosti zaživel novoustanovljeni režijski obrat. Njegova primarna naloga bo vzdrževanje cest in javnih površin, v prihodnosti pa se bo delovanje morda razširilo tudi na druga področja.

V obratu smo na novo zaposlili dve osebi, in sicer Marka Jeraja ter Tomaža Indiharja, ki bosta prednostno skrbela za vzdrževanje javnih cest in pločnikov. Za potrebe delovanja smo že izvedli investicijo nakupa manjšega tovornega vozila ter nekaterih manjših delovnih strojev, načrtujemo pa tudi nakup manjšega traktorja s snežnim plugom, s katerim bi lahko pozimi čistili vsaj ožji center Velikih Lašč.

Prepričani smo, da bomo z režijskim obratom še dejavneje in hitreje poskrbeli za primerno vzdrževanje ter varnost občinskih cest in javnih površin. V ta namen je občanom na voljo tudi telefonska številka **041 332 357** (Marko, Tomaž), na katero se lahko obrnete z vprašanji in pobudami v zvezi s stanjem cest. Za večje posege ter za druge komunalne zadeve pa vas prosimo, da se tudi v prihodnje obrnete na občinsko upravo.

Roman Viršek, občinska uprava

LOČENO ZBIRANJE ODPADKOV

V času **od 1. oktobra do 29. novembra** lahko s posebno naročilnico naročite **KOSOVNI ODVOZ** odpadkov, ki jo v elektronski obliki najdete na spletni strani www.snaga.si in www.mojiodpadki.si v rubriki Naročanje in obrazci oziroma Naročila. Če nimate dostopa do spleta, pokličite na Snago, d. o. o. v center za pomoč in podporo uporabnikom na tel.: 01 477 96 00 in naročilnico vam bodo poslali po pošti. Naročilnico lahko najdete tudi v Snagini publikaciji.

ZBIRANJE NEVARNIH GOSPODINJSKIH ODPADKOV IN ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME v premični zbiralnici nevarnih gospodinjstev odpadkov bo potekalo:

pri združenem domu Turjak **8. in 9. oktobra 2014** in

pri gasilskem domu Velike Lašče **13. oktobra 2014** med 9:30 in 17:00.

SREČNO VOŽNJO Z NOVIM VOZILOM

Občinski vozni park, namenjen šolskim prevozom, je z novim šolskim letom bogatejši za novo vozilo.

Nov kombi, VW Transporter, z vso potrebno opremo, ki jo morajo imeti vozila za prevoz skupine otrok, bo namenjen za prevoze na delu šolskega okoliša matične šole in za prevoze učencev v šolo s prilagojenim programom v Kočevje.

Vrednost investicije znaša 37.000 evrov.

Kombi Opel Vivaro, ki je bil do sedaj namenjen za prevoze učencev na navedenih relacijah, je občina po predhodnem servisiranju in zagotovitvi tehnične brezhibnosti na podlagi sklenjene pogodbe o brezplačnem prenosu vozila namenila za potrebe gasilstva.

ZAHVALA

Županu g. Antonu Zakrajšku, podžupanji ge. Tatjani Devjak in celotni občinski upravi Občine Velike Lašče se zahvaljujemo, da so se ob nakupu novega kombija za prevoz šolskih otrok odločili staro vozilo podariti Prostovoljnemu gasilskemu društvu Rob. Zahvaljujemo se tudi za financiranje popravila vozila in za pomoč pri urejanju prepisa. Kombi je za naše društvo velika pridobitev, saj bo sedaj prevoz moštva na intervencije, tekmovanja in druge dogodke bistveno olajšan. V PGD Rob bomo vozilo prilagodili, da bo čim bolj služilo potrebam gasilske dejavnosti.

Upravni odbor PGD Rob

Med nevarne odpadke odlagamo:

- odslužene akumulatorje;
- baterije;
- barve in topila;
- kemikalije;
- olja in masti;
- pesticide;
- pralna in kozmetična sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi;
- zdravila;
- neonske cevi

oz. vse, kar je opremljeno s simboli za nevarne snovi in njihovo embalažo.

ZAČASNI ZBIRNI CENTER na Turjaku je odprt **vsako soboto med 8.00 in 12.00, do konca septembra tudi v sredo med 18.00 in 20.00**. Zunaj obratovanja zbirnega centra je bilo

večkrat opaženo, da so bili odpadki puščeni pred vhodom. Vse uporabnike prosimo, da na takšen način ne odlagajo svojih odpadkov.

EKOLOŠKI OTOKI

Na območju občine imamo 30 lokacij ekoloških otokov. Od tega jih je 11 urejenih z nadstreškom. V tem mesecu je bil na novo urejen ekološki otok v Dolnjih Retjah, z nadstreškom pa se urejata tudi lokaciji ekološkega otoka pod gradom na Turjaku in na Malem Ločniku.

Ekološki otok v Dolnjih Retjah

Občinska uprava

Ključke novega kombija za šolske prevoze je župan Anton Zakrajšek 27. 8. 2014 pred občinsko stavbo izročil **vozniku Jožetu Mikliču**, vozilo Opel Vivaro pa sta v imenu **Prostovoljnega gasilskega društva Rob** prevzela gasilca – **Gašper Klančar** in predsednik **Metod Strle**.

Župan **Anton Zakrajšek** in podžupanja **dr. Tatjana Devjak** sta voznikom ob prevzemu vozil zaželela srečno in varno vožnjo.

Veronika Vasič,
foto Lidija Čop

PRVA OBLETNICA DELOVANJA SKUPNE OBČINSKE UPRAVE »MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO OBČIN DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE«

Dne 1. avgusta praznuje skupna občinska uprava »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče« (v nadaljevanju: MIR) prvo obletnico svojega delovanja. Ob obletnici smo se pogovarjali z vodjo MIR, mag. Marijo Ajdič Francelj.

Redar Marko Jakše z avtomobilom MIR

Kateri je bil namen ustanovitve skupne občinske uprave?

Skupna občinska uprava je upravni organ občin ustanoviteljic, ki v njihovem imenu izvaja eno ali več strokovnih nalog. Namen ustanovitve MIR je bil učinkovitejša, racionalnejša in gospodarnейše izvrševanje upravnih in prekrškovnih nalog na področju delovanja občinskega inšpekcijskega nadzora in občinskega redarstva na območju občin ustanoviteljic. Velikost posamezne slovenske občine ter obseg njenih pristojnosti, kot jo občinam nalaga veljavna slovenska zakonodaja, je danes eden od temeljnih problemov lokalne samouprave v Sloveniji. Skupna občinska uprava pa je ena izmed rešitev v iskanju srednje poti med racionalnimi težnjami po večjih lokalnih skupnostih, ki so ekonomsko in finančno sposobne zagotoviti vse zahtevnejše in dražje lokalne javne službe, ter med težnjo po oblikovanju manjših lokalnih skupnosti, ki lahko zagotovijo neposreden vpliv prebivalcev na odločanje in zagotavljanje in uresničevanje njihovih skupnih potreb in interesov.

Naše okolje je bilo eno zadnjih, ki je ustanovilo tovrstno službo. Kakšna se vam zdi smiselnost njene ustanovitve in koliko je pri tem pomagala država?

Institut skupne občinske uprave je Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; ZLS) opredelil že leta 1993. Zakon je bil kasneje večkrat spremenjen in dopolnjen, ključna sprememba zakonodaje, ki je v temelju spremenil poglede slovenskih občin na organe skupne občinske uprave, pa je bila sprememba Zakona o financiranju občin leta 2005 (Uradni list RS, št. 90/05; ZFO-B). Vsebina novega 26. b člena je določila, da se občinam, ki v skladu z zakonom organizirajo skupno opravljanje posameznih nalog občinske uprave, v tekočem letu zagotavlja dodatna dotacija iz sredstev državnega proračuna v

višini 50 % v preteklem letu realiziranih odhodkov občinskih proračunov za financiranje skupnega opravljanja nalog.

Največje število skupnih občinskih uprav je bilo ustanovljenih v letih 2006–2008 in danes v Sloveniji deluje skoraj 50 skupnih občinskih uprav, ki opravljajo strokovne naloge za več kot 190 občin. Veliko večino skupnih občinskih uprav so slovenske občine ustanovile za področje inšpekcijskega nadzora in občinskega redarstva, v zadnjih treh letih pa se na že ustanovljene skupne občinske uprave prenašajo tudi druge upravne naloge, in sicer predvsem naloge notranje revizije in naloge s področja varstva okolja in urejanja prostora.

Inšpekcijska služba v Občini Ribnica pa je v bistvu ena najstarejših od Barja do Kolpe. Kakšni so bili njeni začetki?

Občina Ribnica je občinsko inšpekcijo in občinsko redarstvo ustanovila že januarja 2001 s sprejemom Odloka o občinski inšpekciji, komunalnem nadzorstvu in občinskem redarstvu v Občini Ribnica (Ur. l. RS št. 2/01, 39/02). Občinsko redarstvo na podlagi navedenega odloka nikoli ni začelo delovati, medtem ko občinska inšpekcija Občine Ribnica deluje neprekinjeno vse od njene ustanovitve leta 2001 in ima najdaljšo tradicijo delovanja med vsemi občinami na območju od Ljubljane do reke Kolpe. V skladu s takrat veljavno zakonodajo je občinska inšpekcija Občine Ribnica že v letih 2001–2004 delovala tudi na območju Občine Sodražica. Občina Ribnica in Občina Sodražica sta leta 2001 skupno zaposlili enega občinskega inšpektorja. Februarja leta 2004 je prišlo do spremembe v delovanju občinske inšpekcije, in sicer sta takrat občinskega inšpektorja skupno zaposlili Občina Ribnica in Občina Dobropolje, Občina Sodražica pa je skupaj z Občino Velike Lašče in Občino Loški Potok oktobra leta 2006 sprejela odlok o ustanovitvi skupne občinske uprave za področje inšpekcijskega nadzora, ki pa v praksi nikoli ni začela s svojim delovanjem. V začetku leta 2007 se prvič pojavi ideja, da bi Občine Dobropolje, Ribnica, Loški Potok, Sodražica in Velike Lašče ustanovile skupno občinsko upravo za področje občinske inšpekcije in občinskega redarstva. Ideja je počasi dozorevala in sredi leta 2009 so župani vseh petih občin podpisali pismo o nameri za ustanovitev skupne občinske uprave.

Ustanovitev skupne občinske uprave pomeni tudi velik organizacijski zalogaj?

Sledilo je obdobje intenzivnega dela, priprave strokovnih, materialnih in tehničnih podlag za delovanje skupne občinske uprave ter medsebojnih dogovorov in usklajevanj med občinami in po dveh letih in pol občine Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče v januarju 2012 v svojih uradnih glasilih objavijo Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče«, s čimer je bil postavljen pravno formalni okvir za začetek delovanja skupne občinske uprave.

S prvim avgustom 2013, ko se skupni občinski upravi štirih občin priključi še Občina Dobropolje, je tako po šestih letih in pol začetna ideja po skupni občinski upravi petih občin postala resničnost.

Skupna občinska uprava »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče« tako 1. 8. 2014 praznuje prvo leto svojega delovanja in v vsega enem letu od začetka svojega delovanja je bilo opravljenega veliko dela. Raziskava o delovanju skupnih občinskih uprav, ki jo je izvedla Fakulteta za družbene vede in je bila predstavljena na Posvetu o delovanju skupnih občinskih uprav v Kopru leta 2012, je pokazala, da je pomemben dejavnik, ki vpliva na učinkovitost delovanja novoustanovljene skupne občinske uprave takoj po njeni ustanovitvi, pomanjkanje izkušenj, zagotovitev prostora za nemoteno delo ter pomanjkanje izkušenj v načrtovanju in

načinu zagotavljanja finančnih in drugih sredstev za nemoteno delo. Čeprav je bila naša skupna občinska uprava ustanovljena med zadnjimi danes delujočimi skupnimi občinskimi upravami v Sloveniji, pa smo to prvo fazo v delovanju skupne občinske uprave, tako rekoč, preskočili. Razlog za to je predvsem v danes zaposlenem osebju v skupni občinski upravi, saj naš organ danes zaposluje osebe, ki že vse od leta 2006 aktivno sodelujejo s pristojnimi državnimi organi, z večino ostalih skupnih občinskih uprav po Sloveniji in tudi na strokovnih posvetih o delovanju skupnih občinskih uprav.

Po pristopu Občine Dobropolje smo se sredi septembra 2013 preselili v nove prostore in začeli vzpostavljati ustrezne tehnične in tehnološke rešitve za učinkovito delo uradnih oseb v organu. Pred tem smo že v začetku leta 2012 začeli z uporabo t. i. »mobilne pisarne« za delo inšpektorja, kar nam je zelo olajšalo delo na terenu v vseh občinah ustanoviteljicah. Svoje enoletne izkušnje na tem področju smo predstavili tudi na letnem posvetu o delovanju skupnih občinskih uprav marca 2014 v Dobrovniku.

V začetku letošnjega leta smo dobili tudi redarja. Med občani je bilo kar nekaj negodovanja; kdor spoštuje predpise in se ravna po zdravi pameti, pa redarja sploh opazil ne bi. Koliko je bilo v tem času postopkov, izrečenih kazni, se je zmanjšalo število 'invalidov'?

Prvega januarja 2014 je svoje delo v MIR nastopil še občinski redar in tako je skupna občinska uprava »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče« za občine ustanoviteljice tudi v praksi začela opravljati še svojo zadnjo strokovno nalogo, za katero je bila ustanovljena.

Občinski redar skladno s predpisi in pristojnostmi zagotavlja javno varnost in javni red ter mir na območju občin ustanoviteljic. Delo občinskih redarjev tako ni zgolj ugotavljanje in ukrepanje zoper tiste kršitelje, ki napačno parkirajo svoja vozila ali povzročajo oviro v cestnem prometu,

ampak tudi ukrepanje zoper tiste kršitelje, ki s svojimi ravnanji uničujejo javno premoženje, pišejo po objektih, se nedostojno vedejo na javnem kraju, vsiljivo beračijo, ščuvajo ali razkazujejo nevarne živali, da bi pri ljudeh povzročili občutke strahu ali ogroženosti. Zoper kršitelje je občinski redar v tem času izrekel okrog 400 ukrepov.

Kaj pa stroški delovanja? Koliko prispevajo posamezne občine ustanoviteljice in koliko država?

MIR je za svoje delovanje v letu 2013 porabil skupaj 73.930 evrov. Strošek delovanja MIR si občine delijo po določenem ključu delitve v ustanovitelvenem aktu, katerega osnova je delež prebivalstva v posamezni občini. Za kritje materialnih stroškov delovanja MIR v letu 2013 bodo občine ustanoviteljice po 26. členu ZFO od države dobile povrnjenih 27.804,20 evrov. Del stroškov za delovanje MIR se je občinam vrnil tudi v obliki prihodkov iz naslova plačanih glob, denarnih kazni in stroškov postopka. Poleg tega so občine del sredstev, ki so potrebne za zagotovitev delovanja MIR, dobile povrnjene tudi posredno, in sicer v obliki plačanih upravnih taks kot posledica izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora in s tem povezanega povečanja spoštovanja veljavnih predpisov iz izvornih lokalnih skupnosti, kar pa je pravzaprav prva naloga MIR.

Ob zaključku pogovora se ozriva še v prihodnost MIR (o. p. zanimiva in simpatična kratica), s kakšnim delom oz. postopki boste nadaljevali v prihodnje?

Zaposleni v MIR si bomo tudi v bodoče prizadevali, da bo MIR vzor učinkovite in kakovostne službe z visoko stopnjo zaupanja javnosti in prepoznavnostjo v širši družbeni skupnosti. Uspešnost delovanja MIR, katerega namen naj bo predvsem preventivna in ne represivna, se mora odražati v zmanjševanju kršitev na inšpekcijskem in redarskem področju. Pri tem pa si želimo svoje delo približati pričakovanjem in potrebam ne samo občin ustanoviteljic, ampak tudi občanov.

Pogovarjal sem se in fotografiral Marko Modrej.

ANALIZIRANI PODATKI RADARSKE TABLE NA KARLOVICI

Merilec hitrosti na Karlovcici

Meritve so analizirane v obdobju od 21. do 28. julija 2014 na Karlovcici, kjer je hitrost omejena na 50 km/h. Povprečna hitrost vseh zaznanih vozil v analiziranem obdobju je 41 km/h, maksimalna pa 70 km/h, ta je bila izmerjena dvakrat. V celotnem obdobju meritev je 85 % vozil vozilo do hitrosti največ 50 km/h. V opazovanem obdobju je radarska tabla zaznala 814 vozil. Največja obremenjenost ceste na Karlovcici je bila med vikendom (sobota, nedelja), ko je bilo v povprečju zabeleženih 6 vozil na uro. Med delovnim tednom (od ponedeljka do petka) je prometna obremenjenost ceste rahlo nižja. V primerjavi z vikendom je radarska tabla

zaznala v povprečju 4 vozila na uro. Zjutraj prične promet naraščati že od 4. ure zjutraj in doseže najvišje vrhove (v dnevu) med 6:00 in 7:00, med 9:00 in 11:00, med 15:00 in 17:00 ter med 19:00 in 21:00.

Tortni diagram nam prikazuje, kakšna je frekvenca vozil v posameznih hitrostnih razredih za celotno obdobje merjenja.

Vir: Intermatic, d.o.o.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Občine Velike Lašče

ABONMA 2014/2015

V prejšnji številki Troble smo predstavili program predstav 18. sezone gledališkega abonmaja v Velikih Laščah, v tej številki pa vas obveščamo o ceni in vpisu abonmaja.

CENE ABONMAJSKIH VSTOPNIC:

- redna cena: **55 EUR**,
- za dijake, študente in upokojene: **50 EUR**,
- v prosti prodaji: **12 EUR na predstvo**.

Možno je plačilo v dveh obrokih.

Plačilo rezerviranih vstopnic lahko opravite tudi z nakazilom zneska na TRR: 01334-010000223 s sklicno številko 00 713004-2014.

Znesek vseh prodanih vstopnic predstavlja manj kot polovico cene celotnega abonmaja, razliko do polne cene pa financira Občina Velike Lašče.

Ker si želimo, da bi bile predstave dobro obiskane, bo poleg prodaje vstopnic za občane Velikih Lašč možen tudi nakup abonmaja za občane sosednjih občin.

REZERVACIJA ABONMAJA:

- **za občane Velikih Lašč: od 19. septembra od 8.00 dalje** (v času poslovnega časa občinske uprave).
- **za občane sosednjih občin: od 26. septembra od 8.00 dalje** (v času poslovnega časa občinske uprave).
- rezervacija abonmaja je možna osebno na sedežu občine (Levstikov trg 1, Velike Lašče) ali na telefonski številki: 01/7810 370.

Rezervirane vstopnice je potrebno dvigniti do zaključka vpisa.

VPIS ABONMAJA:

- v sredo, 24. septembra 2014, od 10. do 17. ure
- v četrtek, 25. septembra 2014, od 10. do 12. ure
- v sredo, 1. oktobra 2014, od 10. do 17. ure in
- v četrtek, 2. oktobra 2014, od 10. do 12. ure.

Prva predstava gledališkega abonmaja 2014/2015 bo že v **soboto, 11. oktobra, ob 19.30**. Gostili bomo gledališče SiTi teater s komedijo TAK SI.

V gledališki abonma 2014/2015 so vključene še komedija Šentjakobskega gledališča Ljubljana HOTEL PLAZA, DramŠpil nam bo odigral komedijo NA KMETIH, s komedijo MULC VAS GLEDA nas bo nasmejaj Bojan Emeršič (SiTi Teater), Mestno gledališče Ljubljansko se nam bo predstavilo s komedijo SEDEM LET SKOMIN, MGL Ptuj s predstavo NAJSTAREJŠA OBRT in SNG Nova Gorica s komedijo KRAJA.

Občina Velike Lašče si kot organizator gledališkega abonmaja pridržuje pravico do spremembe programa iz objektivnih razlogov.

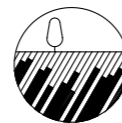
Lepo vabljeni!

Občinska uprava

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

Vse na enem mestu.
www.zpksu.si

PRI GRADNJI NOVEGA OBJEKTA, ALI PRI REKONSTRUKCIJI, DOZIDAVI, NADZIDAVI ALI LEGALIZACIJI OBSTOJEČEGA VAM NUDIMO UGODNE PROJEKTANTSKE STORITVE:

- Izdelava vse potrebne projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelava geodetskega posnetka in parcelacije zemljišča.

Za vas na enem mestu izpeljemo vse potrebne postopke do začetka gradnje vašega objekta.

Nudimo pa vam tudi kompletno ureditev etažne lastnine v vaši večstanovanjski stavbi.

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu **(01) 7810 320**.

INVESTICIJE NA KOMUNALNEM PODROČJU

V poletnem obdobju smo že asfaltirali cesti Laporje–Gradež ter Naredi–Lužarji, če pa bodo ostala razpoložljiva sredstva, bomo preplastili še najbolj kritična mesta med Rašico in Robom. V fazi gradnje sta pločnika na Cereji ter v Robu, kjer se ureja tudi vaško jedro.

Gradež

Laporje

Rob

Posebno pozornost smo namenili zamenjavi dotrajanih prometnih znakov in postavitvi novih, saj želimo zagotavljati kar se da visok nivo varnosti udeležencev v prometu.

Delavci novoustanovljenega Režijskega obrata bodo v jesenskem obdobju svoje sile usmerili v vzdrževanje cestišč, s čimer imamo zaradi izredno

pogostih in močnih nalivov nemalo težav.

Na področju vodovodov smo dokončali odsek v Robu, trenutno pa se dela izvajajo na Hrastinjkih. Nadaljevali bomo z obnovo dveh odsekov v Rutah, nato pa načrtujemo še izgradnjo vodovoda Prhajevo–Kukmaka.

V skladu z nedavno sprejetim Pravilnikom o subvencioniranju izgradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območju občine Velike Lašče smo začeli z obravnavo vlog občanov. Trenutno jih je prispelo že približno 40, veliki večini pa so bila sredstva tudi odobrena. Veseli smo, da je tovrstna pomoč občanom naletela na tako pozitiven odziv, pozivamo pa vas, da z vlogami pohitite, saj je rok za oddajo do 30. oktobra 2014.

V zaključni fazi je tudi kompletna pokablitev in postavitve novih luči javne razsvetljave ob hodniku za pešce med Turjakom in Gradežem, dela pa so se že začela tudi ob cesti Turjak–Mali Osolnik.

Roman Viršek, občinska uprava

OTVORITEV NOVEGA ASFALTIRANEGA CESTNEGA ODSEKA V RUTAH

V soboto, 6. septembra, je bilo na naši planoti zopet slovesno, otvorili smo namreč novi asfaltirani 1,8-kilometrski odsek Naredi–Lužarji.

Težko pričakovana pridobitev predstavlja kakovostno povezavo naših vasi in občine Velike Lašče s sosednjo občino Bloke in hkrati omogoča tudi večje možnosti za razvoj naše planote. Omenjeni odsek je že težko kljuboval

zobu časa, cesta je bila dotrajana, kar je bilo še posebej občutno v zimskem času ali ob večjih nalivih.

Na pobude KO Rute, da je sanacija ceste resnično potrebna in nujna, so bila v lanskem letu izvedena že pripravljala dela, dokončno asfaltno prevleko pa je cesta dobila v prvem tednu septembra letos.

Da krajanji ne skrivamo svojega zadovoljstva, je bilo vidno ob odprtju, ko se je kljub slabemu vremenu zbralo kar lepo število krajanov, s svojo prisotnostjo pa nas je počastil tudi župan g. Anton Zakrajšek in predstavnik izvajalcev g. Primož Petrič.

V imenu krajanov bi se radi še enkrat zahvalili Občini Velike Lašče, občinskim svetnikom, izvajalcem del in vsem, ki so kakor koli pripomogli k realizaciji tega projekta, posebna

zahvala pa gre županu, gospodu Antonu Zakrajšku za posluš in vso izkazano podporo.

Krajevni odbor Rute

OSNOVNA ŠOLA PRIMOŽA TRUBARJA PRENOVLJENA IN ENERGETSKO VARČNA

S sofinanciranjem sredstev iz Evropskega Kohezijskega sklada je občina uspešno zaključila drugi projekt na področju energetske sanacije javnih stavb.

V pogodbeno dogovorjenem roku je izvajalec del Grafit, d. o. o., iz Sodražice zaključil gradbena dela na osnovni šoli v Velikih Laščah. Nova fasada, nova okna in vrata, nova kritina na delu strehe in izolacija podstrešja je to, kar je bilo vključeno v energetske sanacije šole, ob teh delih pa je bila izvedena tudi prenova glavnega vhoda v šolo.

»Učilna zidana« je tako učence kot učitelje in druge zaposlene 1. septembra pričakala na zunaj prenovljena in lepa, energetske prihranki pa se bodo ugotavljali z obveznim spremljanjem porabe energije.

Vrednost izvedenih gradbeno obrtniških del, stroškov strokovnega in gradbenega nadzora, nadzora s strani varstva pri delu, potrebnih statičnih izračunov in koordinacije na gradbišču je znašala skupaj 262.000 evrov.

Upamo in želimo, da bo vsem, ki bodo vstopali v to šolo, zlasti pa našim otrokom, lepo in toplo.

Občinska uprava, V. V.
foto L. Čop

PRVI ŠOLSKE DAN V PRENOVLJENI ŠOLI

V lanskem šolskem letu smo se razveselili novice, da je občina Velik Lašče, ki je kandidirala na javni razpis Ministrstva za infrastrukturo in prostor za energetske sanacije javnih stavb za evropska nepovratna sredstva, projekt tudi dobila.

Dela so stekla izjemno hitro in trajala ves čas šolskih počitnic. Nova okna in fasada so povsem spremenili podobo šole in počutje v učilnicah, izolacija strehe in sten pa bo dejansko zmanjšala porabo kurjave.

Prenovljene imamo mize v učilnici kemije; te so bile resnično dotrajane in za brezplačno prenovo se iskreno in iz srca zahvaljujemo družini oz. mizarstvu Tekavčič iz Velikih Lašč.

Izjemno smo veselili novega vhoda v šolo, ki učencem, zaposlenim in ostalim obiskovalcem vzbudi občutek pomembnosti izobraževanja in stavbe kot šole, ki predstavlja hram učenosti.

Razredčitev lip v šolskem drevoredu je šolo odprla v kraj in zdi se, da zračnost

okolice šole daje novo energijo. Ogromno delo so opravile naše delavke, ki skrbijo za čistočo, saj je šola pred pričetkom pouka kar sijala.

V času počitnic je bila vgrajena tudi čistilna naprava pri PŠ Turjak in tako smo rešili večletno težavo z odvodnjavanjem v okolici šole.

Težko smo pričakovali prvi šolski dan, ko smo učence pričakali kar pred vrati, da smo skupaj občudovali novo šolsko podobo. V uvodnem nagovoru učencem od 2. do 9. razreda smo poudarili pomen znanja, spoštovanja in odgovornosti, se veselili urejenosti šole in bili zadovoljni, da se nam je pridružil tudi župan, gospod Anton Zakrajšek, ki je prijazno nagovoril učence.

Ob 10.00 smo slovesno sprejeli tudi prvošolčke. Vseh skupaj jih je kar 54, od tega 10 na PŠ Rob in 18 na PŠ Turjak. Prijeten sprejem so pripravili učitelji, jih pogostili s torto, za zaključek pa smo si skupaj ogledali odlično predstavo Stena Vilarja, ki je navdušila otroke in starše. Za izvedbo predstave se zahvaljujemo občini Velike Lašče, ki je predstavo sofinancirala.

Letos smo imeli resnično prijazen prvi šolski dan v prelepi obnovljeni šoli. Za ves trud pri prenovi se zahvaljujemo županu, gospodu Antonu Zakrajšku, podžupanji dr. Tatjani Devjak in vsem, ki so sodelovali pri tem projektu. Tudi mi se bomo trudili biti uspešni, saj želimo biti v ponos kraju.

Ravnateljica: mag. Metoda Kolar

PRVOŠOLČKI V ŠOLI

V letošnjem šolskem letu je v 1. razred na centralno šolo prikorakalo 35 prvošolčkov. Bili so pogumni, veseli in polni pričakovanj. Prav tako smo jih z veseljem pričakovali tudi v šoli. V razredu so se spoznavali z učiteljicami, sošolci in švigazajčkom. Ob vstopu v razred so dobili rumeno rutko in tako postali pravi šolarji. Ob tem dogodku je vsakemu posebej čestitala tudi gospa ravnateljica. V razredu ima vsak otrok svoj predalček in tam jih je čakalo majhno presenečenje. Vsi pa so se zelo razveselili torte. Po končanem uvodnem delu v razredu so si v avli šole skupaj s starši in vrstniki obeh podružničnih šol ogledali predstavo, ki jo je pripravil Sten Vilar.

Vsem prvošolčkom želimo, da v šoli pridobijo veliko znanja in prijateljev.

Učiteljice
foto: Franc Debeljak

UČENJE VSE ŽIVLJENJE UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELIKE LAŠČE

NOVO ŠOLSKO LETO 2014/2015

Krožki in delavnice:

Amaterska fotografija, Čebelarški krožek, Naš kraj včeraj, danes, jutri, Računalniški krožek, Študijski krožek zavoda Parnas in Literarna skupina KUD Primož Trubar.

***

Likovne in zeliščarske delavnice

***

Pri oblikovanju študijskih krožkov je poudarek na medgeneracijskem sodelovanju, zato članstva ne omejujemo na starejše odrasle, ampak želimo, da se nam pridružijo tudi mlajši.

Vsi člani, mentorji in tisti, ki bi to želeli postati, lepo vabljeni na

**SKUPNO SREČANJE
ob pričetku novega šolskega leta,
ki bo v četrtek, 25. septembra 2014,
ob 17. uri na Trubarjevi domačiji na Rašici.**

VABLJENI!

Za več informacij smo vam na voljo: Javni zavod Trubarjevi kraji, Rašica, 69, 1315 Velike Lašče, telefon: 01/ 7881 006, spletna stran: www.trubarjevi-kraji.si, elektronska pošta: info@trubarjevi-kraji.si

Plesni klub MiranDance

Zg. Pirniče 91m, 1215 MEDVODE,
GSM: 031/732 580, www.mirandance.com

Plesni klub MiranDance vas vabi, da se vpišete v začetni plesni tečaj "DRUŽABNIH PLESOV" (valček, polka, foxtrot, swing,ccc...). Plesni tečaj se bo začel v petek, 03.10. 2014, ob 19.30, v Levstikovemu domu- sejna soba (dvorana z ogledali).

Tečaj obsega 8 vaj po dve šolski uri (90 min). Preverite zakaj je plesna šola MiranDance tako uspešna že 26 let.

Vse zainteresirane prosim, da prijavite svojo prisotnost na naš elektronski naslov ali pa pokličete našo plesno šolo 031 732 580, oziroma Magdaleno Peterlin na 041 889 794

Plesni učitelj in trener z licenco ZPVUTS
Miran Pritekelj

KONCERT POPULARNE GLASBE V LOJZOVEM TEATRU

Lojzov teater je v soboto, 2. avgusta gostil prvič tudi koncert popularne glasbe. Boris Muževič je uprizoril prepričljivo predstavitev glasbe Johnnija Casha, v drugem delu izvedel lepo število tradicionalnih irskih skladb in potem že v trdi temi ob soju sveč in edine svetilke na odru še nekaj slovenskih in dalmatinskih. Nekaj čez 70 obiskovalcev je bilo nad nastopom navdušenih, le malo jih je zeblo zaradi meglic po popoldanski plohi.

Srečo Knafelc, foto Jure Knafelc

PRAZNIK KULTURE IN KULINARIKE

Kot je bilo napovedano v zadnji številki Troble, poročamo malo obširneje o dogodkih 4. julija v Lojzovem teatru.

Približno ob 17.00 se je »zgodila« otvoritev razstave likovnih del s prve likovne ustvarjalnice v Krvavi Peči. Umetniki so ujeli na platnih praktično vse zanimivosti Krvave Peči.

Sledila sta skeča na temo »prevzem kmetije nekoč in danes« avtorja Milana Tekavca. Mladi igralci so odlično in nadvse doživeto odigrali tradicionalno in moderno verzijo prizorov, tako poznanih iz resničnega življenja ...

Odmor do naslednjega dogodka so zapolnila robarska dekleta, ki so v okviru zavoda Parnas pripravila pravi festival domačih dobrot, povod za to pa je bila predstavitev male, a vsebinsko zelo bogate knjižice »Kuharske dobrote iz Roba na Dolenjskem«.

Sledil je veliki finale, in sicer izvedba »Turjaške Rozamunde po velikolaško« v povsem naravnem okolju in v tako sproščnem duhu, da so gledalci igralce na prizorišču pogosto nagrajevali z aplavzi in salvami smeha. Ob tej priložnosti igralcem in režiserju še enkrat velika zahvala za užitke, ki so jih omogočili s svojim nastopom. Zahvala velja seveda tudi vsem ostalim nastopajočim tega popoldneva ...

Morda ste nekateri potem na volilno nedeljo, 13. julija, na radiu SLO 1 poslušali nedeljsko reportažo s tega popoldneva, ki jo je iskrivo pripravil avtor Ivan Merljak in v katero je vpletel poezijo Ane Porente.

Reportažo najdete na naslovu: <http://radioprvi.rtvsllo.si/prispevek/15939>

Srečo Knafelc, foto Jure Knafelc

SONČNI DNEVI NA TRUBARJEVI RAŠCI 2014

Odločili smo se, da popestrimo poletno dogajanje v čudovitem prostoru Trubarjeve domačije. Domači organizatorji Javni zavod Trubarjevi kraji, J. A. Z. Zalar in družbeniki k. d. in Zavod za razvijanje ustvarjalnosti se vsak po svoje že vrsto let pojavljamo z različnimi prireditvami na tem prostoru in za letošnje poletje smo skupaj pripravili tri dogodke: Dan za žarke – 9. Dan sonca, Komarjev dan in gledališko predstavo na prostem. Zaradi pogostega poletnega deževja smo morali Komarjev dan, ki naj bi se zgodil 24. 8. 2014, odpovedati, druga dva dogodka pa smo uspešno izpeljali.

DAN ZA ŽARKE – 9. DAN SONCA

Družinski dan, ki se je odvijal v nedeljo, 10. avgusta 2014, si bomo zapomnili po čudovitem vzdušju, umirjenosti, ustvarjalnem vrvežu in družabnosti. Gotovo je vsak od obiskovalcev našel prostor v tisti senčki ali na soncu, ki mu je bil najbolj všeč. Dogajanje smo predstavili za Trubarjev mlin in žago; le tisti, ki so si želeli ogledati Trubarjevo spominsko sobo, so z Andrejem Perhajem vstopili v notranje prostore.

Ustvarjalne delavnice so pripravili različni mentorji in umetniki, pričela pa se je z najmlajšimi izdelovalkami moderne nakita Petro, Urško in Nino. Mateja Podkrajšek in Martina Padar sta nas učili pripraviti naravne pralne praške in nam delili tudi recepte zanje. Pri ZRU smo pripravili Bralnico ob vodi, v senci na ležalnikih ob pravljici si je bilo lepo odpočiti. V knjigarnici je bila z nami Mojca. Vsem mladim smo podarili slikanico Ane Porente Matematična dežela v Ravnem in Krivem kraljestvu in kar takoj so jo lahko začeli brati, barvati, reševati.

Z veseljem, mnogo domišljije in najrazličnejšimi pisanimi, naravnimi in nenavadnimi materiali smo prisledli v Lutkovno delavnico Saške Strnad s TD Podgora, kjer so kuharice postale kraljične, kavboji, junaki pravljic, osemočesne pošastke – prav vsaka je bila izvrstna! Z Majo Kavčič smo si lahko izdelali domiselni pisan okvir iz barvnega papirja in ga utrdili z lakom, vanj bomo vstavili počitniške slike, svojo risbo, lutko ali pa kar ... sebe.

Z Darinko Grmek Štrukelj in Marijo Mohorič je vedno zabavno. Poleg tega da je pletenje lovilcev sanj in navdiha vedno malce posebno (letos so bile kot okraski popularne

rožice iz blaga, ki nas jih je učila delati Marija), nikoli ne zmanjka nitk – ne za pletenje ne za pogovor in smeh. Da pa bi bilo ustvarjanje še bolj blizu izročilu prostora, kjer smo, sta Marija Nabernik in Gregor Štrukelj pripravila knjigovoznico. Domiselne knjižice, ki jih bodo mladi izdelovalci lahko uporabili za skicirke, dnevniške zapise, pesmi ... so z njuno pomočjo nastajale ves dan. Čudovite delavnice, čudoviti mentorji!

Potekale so tudi druge dogodivščine in dejavnosti. S soncem je bilo najbolj obsijano lokostrelsko prizorišče LD Turjak, kjer so se mladi in starejši preizkušali v ciljanju tarč s pravim lokom in puščicami. Seveda so jih člani društva poučili, kakšna je prava drža telesa in loka in kaj je pomembno, da puščica leti tja, kamor želiš.

Ves dan se je odvijalo tudi čolnarjenje po Rašci; voda je bila visoka, mirna, čudovita za opazovanje rečnih bregov z vodne gladine. V pristanišču za čolne sta Meho in Božo opremljala veslače in njihove potnike z reševalnimi jopiči in nasveti za vožnjo. Marko je predstavil pravila igre kozaklamf na za to pripravljenem »igrišču«. Seveda pa je vsak lahko našel tudi zaposlitev, ki se je je lotil sam: igranje odbojke, badmintona, skrivanje med drevesi in kopicami ali pa – plavanje v Rašci.

GLEDALIŠKA PREDSTAVA TURJAŠKA ROZAMUNDA PO VELIKOLAŠKO

Z uprizoritvijo Turjaške Rozamunde po velikolaško smo v petek, 29. 8. 2014, zaključili letošnji cikel prireditve Sončni dnevi na Trubarjevi Rašci. Predstava je bila odlično obiskana. Igralci gledališke skupine KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč, ki že nekaj let razveseljujejo s predstavami režiserja Marka Bratuša, tudi tokrat niso razočarali: nasmejali so nas do solz in nas pustili polne vtisov.

Kljub navidezni lahkotnosti je namreč predstava globoka in duhovita, saj pred nas postavlja ogledalo naše lastne nečimrnosti; ta se ne odraža le v karikirani samovšečnosti Turjaške Rozamunde (Alenka Vasič), zaskrbljenosti in dobronamerni preračunljivosti njenega očeta (Janez Gruden), temveč v paleti celotne ekipe, od tehničnega mojstra (Jože Starič) do vodje skupine (Matjaž Gruden) in igralkah, ki se z lahkoto prelevijo v različne, lahko povsem nasprotujoče si like (Jana Merjasec, Ana Rigler, Urša Zalar). Našli pa smo se tudi v nepričakovani vlogi, v katero vsakega kdaj potisne okolje in je v tej predstavi doletela mladega scenskega delavca (Matej Polzelnik) in v štoparki, ki se znajde med neznanca in prazni kozarčke (Tjaša Tomc). Igralci so izvrstno, prepričljivo, doživeto in suvereno stopili pred tokratno odzivno in navdušeno publiko, ki je prišla od blizu in daleč.

Star leseni oder pred Temkovo žago se je že večkrat, tudi v okviru Dnevo sonca, izkazal kot oder za koncerte, tokrat pa se je s pomočjo tehnikov (Zdene Samsa, Matej Hren) obnesel tudi kot gledališko oder, ki mu mistično okolje Trubarjeve domačije daje dodaten čar. Klopi za gledalce je bilo sicer premalo, saj je obisk presegele pričakovanja organizatorjev. Ker pa je bila predstava zabavna, je tudi tistim, ki so si jo ogledali stoje, čas hitro minil.

Organizatorji smo bili z izpeljavo obeh prireditev s cikla Sončni dnevi na Trubarjevi Rašci zadovoljni, saj so nas veseli in navdušeni obiskovalci prepričali, da je biti na tak način ob Rašci pravi užitek. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali izpeljati lepi prireditvi na Trubarjevi Rašci in še posebej tistim, ki ste obiskali dogodka, ju soustvarjali z nami. Več o obeh prireditvah in fotogalerije najdete na spletni strani www.dan-sonca.si.

Besedilo in foto Ana Porenta in Gregor Grešak

POLETJE NA GRADU TURJAK

Poletje se izteka in naš program
Poletje na gradu Turjak.

Ostali sta nam še dve septembrski nedelji,
21. in 28. september 2014.

Med 11. in 19. uro

boste lahko v spremstvu lokalnega vodnika spoznali grad, njegovo zgodovino in zgodovino njegovih lastnikov Turjaških.

Grajski oskrbnik bo popeljal najmlajše raziskovat, kako so živeli Turjaški.

Udeležili se boste lahko lokostrelskih delavnic in si ogledali prikaze starih obrti (klinčarstvo, predenje).

Poleg stalnih postavitev bosta na ogled razstavi:

»Tu malajne ni vse proč palu«
zavoda Parnas (možen tudi ogled istoimenskega dokumentarnega filma) in

likovna razstava na temo koliščarjev
»Ljubljansko barje nekoč in danes«.
(KUD Fran Govekar z Iga).

Dne 28. septembra 2014, ob 18. uri

pa bodo člani KUD Primož Trubar Velike Lašče še enkrat uprizorili gledališko igro

»Turjaška Rozamunda po velikolaško«
(režija: Marko Bratuš, AGRFT).

Vstopnina: družine 5 EUR, študenti 2 EUR,
odrasli 3 EUR. Delavnice z doplačilom.

Informacije: Javni zavod Trubarjevi kraji,
01 7881 006; info@trubarjevi-kraji.si

Lepo vabljeni!

KUD MARIJ KOGOJ

Tradicionalni spominski pohod "PO KOGOJEVI POTI"

je spomin na skladatelja Marija Kogoja ob obletnici njegovega rojstva. Po njem se imenuje naš KUD, saj je imel ženo iz vasi Gradež pri Turjaku. Čeprav je stanoval v Ljubljani, je ob prostem času in med počitnicami zahajal na Gradež, saj ga je navdihovala tukajšnja narava, v tem duhu pa je vzgajal tudi svoje tri šoloobvezne otroke. Ker so otroci potrebovali rekreacijo in oddih, so skupaj večkrat prehodili pot do bližnje rečice Rašica, kjer so se kopali. Na tej poti so Kogoja z otroki večkrat srečevali domačini in nekateri še živeti nam še danes povedo kakšno zgodbo o skladatelju. Z Rašice so se vračali čez Mali Osolnik do trgovine Turjak, kjer so nabavili potreben živež, saj Kogojevi niso imeli doma kmetije.

KUD MARIJ KOGOJ

VABIMO VAS NA

SPOMINSKI POHOD "PO KOGOJEVI POTI"

(vsakoletni spomin na skladatelja Marija Kogoja)

**Turjak–Prazniki–Mali Osolnik–Rašica–
Laporje–Gradež–Grad Turjak**

Na poti si bomo ogledali spomenik talcem, cerkvico sv. Jakoba, Trubarjev mlin in žago, sušilnico sadja in hišo, kjer je bival skladatelj Kogoj, ter drugo dediščino naših krajev. Zaključek pohoda z malico bo v lovskem domu pri gradu Turjak.

Zberemo se **v soboto, 20. septembra, pri brunarici športnega centra na Turjaku, in sicer ob 9.00.**
Startnina znaša 5 EUR.

VABLJENI!

Dolžnost KUD Marij Kogoj in vseh domoljubnih ljudi je, da se v sedanosti nenehno spominjamo bogastva preteklosti in tako tlakujemo svetlo pot našim zanamcem za lepšo prihodnost brez krize duhovnih vrednot. Ta spomin na naše pomembne može bi moral biti pomemben za vsakogar, tudi zato, ker s pohodom združimo kulturo, rekreacijo in preteklost. To mora biti dovolj velik razlog za vašo udeležbo na pohodu, s tem bi tudi dokazali skrb za ohranjanje in nadaljnje življenje naše skupne države Slovenije.

V preteklosti ste že izkazali podporo našemu kulturnemu društvu in s tem pravim domoljubnim vrednotam, zato vse posameznike in družine vladno vabimo na ta tradicionalni pohod.

KUD MARIJ KOGOJ TURJAK
Predsednik: Franci Pečnik - AC

Tradicionalni praznik suhega sadja na Gradežu

nedelja 21. septembra 2014

Ob 9. uri
»Pohod po Trubarjevi rojstni fari«
Pohodniki krenejo izpred Doma krajanov Turjak, obiskali bodo Rašico s Trubarjevo domačijo, cerkev sv. Kancijana, kjer je bil Trubar krščen in praznični Gradež.

V pravi podeželski vasi se naučite zaustaviti čas in sprejemati izročilo prednikov!

Ob 12. ure na Gradežu:
- domača gradeška hrana - (gradeški golaž, prosena kaša iz ekološko pridelane- ga prosa, ajdova kaša z jurčki, postrvi po gradeško, nekaj izpod peke in z ražnja, tipične gradeške slaščice),
- gobarska razstava,
- tržnica, (domači izdelki, ekološko suho sadje in drugi pridelki, slaščice, spominki),
- ogled starih opravil in ohranjene dediščine na vasi,
- ogled sušenja in drugih starih opravil ter zbirke starega orodja,
- ogled starega vaškega jedra z nekdanjo hišo skladatelja Marija Kogoja, črna kuhinjo, obnovljeno staro gostilniško kletjo, vodnjaki, kozolci...

Ob 14. uri na Gradežu:
kulturni program na gradeškem odru

po 15. uri
- otroške delavnice - pastirske igre - lokostrelsko tekmovanje.

Veselica z ansamblom,
pester izbor hrane in pijače,
bogati srečelov.

Občina
Velike
Lašče
I FEEL SLOVENIA
www.slovenia.info

Prireditve je finančno podprla Občina Velike Lašče, sofinancirana je z zasebnimi finančnimi sredstvi. Prireditve organizira Društvo za ohranjanje dediščine v sodelovanju z Občino Velike Lašče, Javnim zavodom Trubarjevi kraji, Zavodom za kulturo in turizem Parnas ter številnimi društvi.

www.gradez.si, e-pošta: dod@gradez.si

tel.: 070 243 677, 031 618 159

DRUŽABNO SREČANJE ČLANOV GOVEDOREJSKEGA DRUŠTVA VELIKE LAŠČE

Člani Govedorejskega društva Velike Lašče ter razstavljalci živali na Kmečkem prazniku v septembru 2013, ob 100-letnici Kmetijske zadruge in ob 20-letnici Govedorejskega društva, so se v nedeljo, 17. avgusta, zbrali pri lovski koči v retenskih snožetih. Med vabljenimi je bil tudi Matija Rigler, KGZS – Zavod Ljubljana, vodja selekcijske službe, govedo in konji.

Takoj ob prihodu na vzpetino je zadišalo po dobri hrani. Matej Vintar in Franc Novak sta poskrbela za skupno kosilo. V predpasnikih sta urno stregla okusnega jagenjčka, pečenega skupaj z zelenjavo, in odojka z ražnja. Ponudili so dober hišni kruh pekarskega mojstra Cirila Žužka iz Podkrajja. V pogovoru je omenil, da letno porabi do dve toni moke. Tudi njegova sladica je ob osvežitni pijači hitro pošla.

Namen srečanja je bil tudi pregled utrinkov z razstave (fotogalerija posnetkov Tomaža Perparja, vodje govedorejske službe Slovenije), ti so se vrteli na platnu v koči. Predstavili so tudi 630 fotografij, ki so jih posneli Peter Centa, Niko Samsa, Tinkara Rupar, Tomaž Lušin in Ana Debeljak; slednja jih je tudi uredila v albume.

Zbrane je nato nagovoril Matija Rigler, vodja selekcijske službe Zavoda Ljubljana. Omenil je, da je bila razstava na prireditvi ob 100-letnici zadruge in 20-letnici društva zelo uspešna, živali so bile lepe in dobro pripravljene. Ocenjevalec govedo Marko Mlakar je bil korekten, napak ni bilo, a zmagovalka je vedno ena sama. Brina, rejca Boruta Vasiča, je zelo lepa žival, izredno mlečni tip, s solidnim vimenom, dobro pripetim, zelo visokega okvirja, korektnega križa in hrbta ter se lepo giblje. Poudaril je, da morajo rejci delati selekcijo pri kravah, selekcijska služba pri bikih. S tem se bo čreda izboljšala. Opozoril je tudi na napako pri preveč intenzivnem krmljenju telic po 15. mesecu starosti. Zaradi loja imajo presnovne probleme, trpijo predvsem jetra. Breje telice morajo biti krmljene bolj skromno, brez močnih krmil.

Omenil je tudi, da se vidi razlika med hlevskimi in pašnimi živalmi. Pašne živali bolje odraščajo, imajo boljši skelet. Priporoča, da rejci izkoristijo pašo v čimvečji možni meri.

Matija Rigler je omenil, da se v zadnjih petih oz. šestih letih izvaja genomska DNA selekcija govedo rjave pasme in da je ta tudi v evropskem projektu. Na podlagi oddanega tkiva (dlake) v laboratoriju izdelajo analizo in izračunajo genomsko vrednost. Analizo plača rejec sam.

Konje je ocenjeval dr. Matjaž Mesarič, DVM, strokovni vodja druge priznane rejske organizacije Veterinarske fakultete Ljubljana. Sedem kobil in dva žrebca so bili vrhunsko pripravljene. Na prvo in drugo mesto sta se uvrstili kobil lastnika Stanislava Peterlina iz Dolščakov, tretjevrščena je bila kobila Rajka Zadnika iz Malih Lašč. Veliko pozornosti sta med obiskovalci vzbujala žrebca Lapor Vulkan in Nitro Diamant, oskrbnika Franca Perhaja iz Malih Lašč.

Manjša napaka je slab način vodenja živali. Držati jih je treba pri glavi in jo potiskati navzgor. Pohvalil pa je obisk prireditve Kmečki praznik, saj je bilo obiskovalcev za lokalni nivo Velikih Lašč izredno veliko.

Milan Tekavec iz Velikega Osolnika je dejal, da smo Laščani pravi Slovenci. Bali smo se, da ne bomo mogli veliko pokazati. A razstava je bila izjemna, pohvala vsem razstavljavcem, razstava je bila izrazito dobra – najboljša. Veliko ljudi si je ogledalo celodnevno prireditev in se o njej pohvalno izrazilo. Lahko smo vsi ponosni na lanskoletno razstavo ob jubileju zadruge in govedorejskega društva.

Matija Rigler je govedorejce seznanil z novimi trendi, slediti je treba povpraševanju na trgu. Odpira se trg s plemenskimi telicami na jug in tudi v Rusijo. Cene so razmeroma dobre, kar omogoča dodatno vrednost pri reji živine. Vsem je zaželel uspešno kmetovanje tudi v prihodnje.

Ivan Levstik, predsednik Kmetijske zadruge Velike Lašče, je poudaril, da je 100 let poslovanja zadruge in 20 let delovanja govedorejskega društva ohranjanje tradicije ustanoviteljev zadruge iz leta 1913. Ob lanskoletnem visokem jubileju je bil organiziran Kmečki praznik z živinorejsko razstavo, okrogla miza na temo: »Ali bo na naših mizah še slovenka hrana?« in izdan zbornik velikolaškega združenstva Prava pot. Kmetijsko gozdarska zbornica in Zadruga zveza ocenjujeta, da je KZ Velike Lašče ena izmed boljših zadrug. Leta 1963, ob 50-letnici zadruge, ni bilo živinorejske razstave. Bila pa je leta 1965. V Borovcu so se zidali hlevi, zemlja je bila kmetom nacionalizirana, naklonjenosti združenstvu ni bilo. Danes pa se zadruge spet priznavajo kot pomembna oblika združevanja.

Ivan Levstik se je zahvalil vsem sodelujočim na lanskem prireditvi, zlasti govedorejskemu društvu, konjerejskemu društvu, društvu podeželskih žena, čebelarstvu društvu, Alojzu Stritarju, predsedniku govedorejskega društva, Milanu Tekavcu za skeč ter

Milan Tekavec

Ivan Levstik

KUD Rob ter Ani Debeljak za pripravo zbornika. Vsi so pripomogli k temu, da je bila prireditev uspešna in odmevna.

Peter Indihar, kmetijski svetovalec Zavoda Ljubljana, enota Velike Lašče, je predstavil projekt *Velikolaška govedina – po najkrajši možni poti do potrošnika*. Po tem projektu je predvidena neposredna prodaja velikolaške govedine, ta se bo razsekovala v skupni razsekovalnici in se na podlagi registracije neposredno prodajala na posameznih kmetijah. Cilj projekta je povečati govedorejo v naši občini in zagotoviti čim krajše poti živali do klavnice in čim krajše poti mesa do potrošnika. Da bi projekt, katerega nosilec je Kmetijski zavod Ljubljana, zaživel, je potrebna povezava čim več zainteresiranih: govedorejskega društva, kmetijske zadruge in vseh rejcev govedo, konj in drobnice. O prednostih tega projekta je potrebno obveščati potrošnike. Lokalno pridelana hrana je hrana, katere izvor je znan, je najprimernejša, sveža in najbolj

Konec avgusta je društvo upokojencev iz Velikih Lašč za svoje člane načrtovalo in organiziralo enodnevno ekskurzijo v Dobrno, Polže pri Novi Cerkvi in Vitanje pod naslovom:

OD PREPROSTE ETNOGRAFSKE TEMATIKE DO VRHUNSKE VESOLJSKE TEHNOLOGIJE

Celo poletje smo čakali na ponovno srečanje, druženje in to ekskurzijo. Ker je bil poudarek na obisku KSEVT v Vitanju, je bila udeležba temu primerna in sončen dan je tudi naredil svoje.

Začeli smo pri naših kmečkih koreninah in se najprej zapeljali v **Dobrno**. Kraj smo skoraj vsi že poznali po termalno zdraviliškem kompleksu, nekoliko manj je bilo tistih, ki so vedeli, da so ga poznali tudi že Kelti in Rimljani, kar so pričali najdeni keltski novci in rimski nagrobnik.

Zdravilišče je namenjeno zdravljenju ženskih bolezni ter revmatičnim, ortopedskim in nevrološkim obolenjem. Stavb za ta namen je več, najstarejša je iz 19. stol., tu se je zdravil tudi brat Napoleona Prvega. V starejši sklop stavb sodi tudi hotel Park, ki še vedno sprejema goste, čudovita vila Hygia in novejši, največji hotel Vita z notranjimi in zunanji bazeni. Vse skupaj obdaja čudovit park z mnogimi starimi eksotičnimi drevesi in drugimi pomožnimi objekti.

Ampak naš cilj je bila ZBIRKA POLENEK na kmetiji nad zdraviliškim kompleksom. Jože POLENEK, nekdanji uslužbenec zdravilišča in zbiralec starin, je kozolec preuredil v hišo kulturne dediščine s pravim etnografskim muzejem, Jožefovim hramom in sanitarijami. Priznam, da tako velike privatne zbirke raznih

Zbirka orodja kolarjev

zdrava. Nad njo je vzpostavljen nadzor glede varnosti in kakovosti, zagotovljena je sledljivost.

Velikolaški govedorejci se predstavljajo kot neposredni ponudniki mesa na lokalnem trgu. S tem jim bo dana tudi večja ekonomska moč, istočasno bo prisoten tudi pozitiven prispevek k varovanju in ohranjanju okolja.

Ob prijetnem razpoloženju, medsebojnem pogovoru in ogledovanju fotografskih utrinkov iz prireditve Kmečki praznik 2013 je čas hitro minil. Po peti uri so začeli živinorejci pogledovati na ure, bližalo se je večerno delo v hlevih. Borut Vasič, predsednik govedorejskega društva, se je vsem zahvalil za odziv na povabilo in jim zaželel uspešno selekcijo živali, saj so od tega odvisne tudi prihodnje živinorejske razstave.

Besedilo in foto Ana Pia Debeljak

predmetov, starih tudi do 200 let, še nisem videla. Zbirka je bila razdeljena po kmečkih opravilih, po poklicih, pa tudi kar tako. Sprehodili smo se po nadgrajenem „toplarju“, komentirali razno orodje in opremo, se spominjali predmetov, ki smo jih še imeli včasih doma ali pri starih starših. Jože nas je presenetil tudi s pijačo – dobrodošlico in po ogledu še s pravim savinjskim zajtrkom. Mimogrede sem pomislila, kaj šele bi iz vsega tega naredila naša zbirateljica starin Slava s svojim velikim občutkom za estetiko.

Kar težko smo se poslovili in nadaljevali vožnjo v tipično malo štajersko vasico **POLŽE** pri Novi Cerkvi. Pet domačij je bilo v njej že v 19. stoletju. Obiskali smo obnovljeno ekološko **SORŽEVO DOMAČIJO**, ki je obsegala več gospodarskih poslopij. Hudomušni gospod Oton SAMEC nam je s ponosom predstavil Sorževo žago s še delujočo „venecijanko“, Mlinarjevo hišo in mlin, kjer še vedno meljejo razna žita, in staro hišo z apartmaji, ki so jih opremili v stilu naših babic. Vse skupaj je povezal pokošen in lepo vzdrževan vrt poln kokoši, rac, gosi in cvetoča njiva ajde za kokošnjakom pa rože, polno sadno drevje in buče ob klopci. To je bila sicer Učna kmetija, prava kmečka idila in popolna kulturna dediščina polpreteklega doba. Seveda malo idealizirana.

Sorževo žaga, Polže

Nato pa v Vitanje, končni cilj in tretji kraj, ki nam ga je predstavil lokalni vodič gospod Damjan Fijavž. Kraj v dolini ob reki Hudinji je nastal že v 11. stoletju, ko so krški škofje postavili grad in sedež upravljanja svojih posesti na Štajerskem. Mestno jedro ima mestno in trško arhitekturo z zimsko cerkvijo sv. Petra in Pavla iz 13. stoletja in letno cerkev Marije Pomočnice na hribčku Hriberca nad Vitanjem. Zunanost te sakralne arhitekture ne obeta nič posebnega, obvladuje pa celo naselje pod seboj. Presenetila nas je notranost z bogato baročno opremo in poslikavo. Zlasti glavni oltar iz leta 1770, ki naj bi ga izdelal Janez Jurij Mersi, je izredno lep primer baroka.

Edina posebnost, ki nekako ni sodila v podeželsko okolje in

Letna cerkev Matere Pomočnice na Hribarci

je opozorila nase takoj, ko smo izstopili iz avtobusa, je bila minimalistična, moderna arhitektura KSEVT. To je edinstven muzej oziroma **KULTURNO SREDIŠČE EVROPSKIH VESOLJSKIH TEHNOLOGIJ**. Idejo zanj sta prispevala Miha Turšič ter Dragan Živadinov; slednji je umetnik, ki že ves čas povezuje kulturo in vesolje. In zakaj je to središče ravno v Vitanju? Ker so bili tu doma predniki (mama) HERMANA POTOČNIKA – NOORDUNGA (1892–1929), našega raketnega inženirja, častnika in pionirja kozmonavtika, vesoljskih poletov in tehnologij. Zato že arhitektura sama spominja na objekt v vesolju, na bivalno kolo. Izzivalna, izvorna in zelo opazna je bila predstavitev tega objekta na letošnjem arhitekturnem bienalu v Benetkah. Zanj je skupina avtorjev, arhitekturnih birojev, dobila tudi najvišjo stanovsko Plečnikovo nagrado. Naj jih naštejemo, saj se jih velja zapomniti: biro Bevk - Perovič, Dekleva - Gregorič, Ofis arhitekti in Sadar - Vuga.

Podobno kot zunanost centra je bila tudi notranost zelo čistih oblik. Poševna tla, spiralna smer ogleda razstave, temačnost in projekcije naj bi pričarale ambient neskončnosti in izgubljenosti. Na začetku sem bila malo razočarana. Kar nekaj časa sem potrebovala, da sem se iz idilične zelene slovenske pokrajine in sredi sončnega vsakdana preselila (istočasno) v čisto drug nebes, v tišino, temo vesolja in praznino prostora. Ker tematiko bolj malo poznam, je bila razlaga vodičke ključnega pomena za razumevanje in je izpolnila moja pričakovanja. Šele tako spoznaš, kako so vse predstavljene stvari, ki so pomagale odkrivati vesolje enkratne.

Zato je KSEVT stalno razstavo posvetil **HERMANU POTOČNIKU NOORDUNGU** z naslovom „100 monumentalnih vplivov“. Spoznali smo njegovo življenje, šolanje in inženirsko delovanje

KSEVT, zunanost

na področju kozmonavtika. Magistriral je s področja raketne tehnologije in se potem posvetil načrtovanju prodora v vesolje. Izdelal je načrt **GEOSTACIONARNE VESOLJSKE POSTAJE** in načrt za **BIVALNO KOLO**, ki ustvarja umetno gravitacijo. Napisal je tudi knjigo z naslovom **PROBLEM VOŽNJE V VESOLJU – RAKETNI MOTOR**, ki je eno temeljnih del prve generacije raziskovalcev vesolja.

Skozi drugi del predstavitve smo spoznali **celoten razvoj raketnih tehnologij** in njenih začetkov od prvih načrtov in izračunov poletov iz Zemljine atmosfere pa do namestitve prvega umetnega satelita Sputnika 1 v Zemljino orbito.

Naslednji sklop razstavljenih predmetov je nastal v sodelovanju KSEVT s Centrom za usposabljanje kozmonavtov in Kozmonavtskim muzejem iz Zvezdnega mesta v Rusiji. To so bili vsakdanji **pripomočki za življenjska osnovna opravila**, kot so npr.: osebna higiena, prehranjevanje, spanje, obleka, vzdrževanje psihofizične kondicije, vse je v vesolju popolnoma drugačno in celo problematično zaradi odsotnosti gravitacije. Na razstavi smo videli aktualne pripomočke, ki jih kozmonavti uporabljajo danes, in tudi zgodovinske artefakte.

Spoznali smo, da se tudi danes z razvojem vesoljskih tehnologij ukvarja **dr. Anton Mavretič**, rojen v Sloveniji. Štirideset let že deluje v ZDA in je med drugim zasnoval instrument PLS za vesoljski program VOYAGER. Po poročanju vesoljske agencije NASA je bilo njegovo ime vgravirano na zlati ploščici instrumenta za merjenje solarne plazme v vesoljski sondi VOYAGER 1.

Vesoljska sonda VOYAGER 1 je bila prvi izdelek človeka, ki je 25. 8. 2012 na razdalji več kot 19.000.000.000 km od Zemlje prečkala mejo našega osončja in ga zapustila.

Po kosilu in vrtnitvi v domači vsakdan vse sroupokojene vabimo v nedeljo popoldne, 21. 9. 2014, na sprehod skozi Velike Lašče v podporo „Spominčice“, 29. 9. 2014 pa v Cankarjev dom na Večer pesmi in plesov.

Zahvaljujem se Wikipediji, Googlu in Mariji za nekatere podatke.

Helena Grebenc Gruden

Društvo upokojencev Velike Lašče – kratko obvestilo

Po poletnih počitnicah, ko smo se posvetili varovanju svojih vnukov in vnukinj, je spet prišel čas za naša druženja. Ker pa v naši zloženki ni vseh dogajanj, bi vas rada opozorila na nekaj dogodkov.

Dne 21. septembra ob 16. uri popoldne bi se sprehodili po Velikih Laščah v okviru vseslovenske akcije društva SPOMINČICA (demenca) – več informacij imajo poverjeniki. V zvezi z demenco bomo v oktobru in novembru organizirali strokovna predavanja.

Skupaj se bomo udeležili prireditve Večer plesa in pesmi v organizaciji ZDUS v Cankarjevem domu, ki bo 29. septembra.

Za obe prireditvi se prijavite na telefon 7881634.

Že tradicionalno srečanje članov DU Velike Lašče na Gradu Turjak bo 13. oktobra ob 12 uri.

V jesensko-zimskem času bomo organizirali kak kopalni dan in ogled operne predstave, za kar pa vas prosim, da se obrnete na svoje poverjenike ali člane UO.

SREČNO in NASVIDENJE!

Vaša predsednica Marija

POČASTITEV SPOMINA NA TALCE V KOTAH

V sredo, 23. julija, je društvo Zarja spominov s skromno slovesnostjo počastilo žrtve okupatorskega nasilja med drugo svetovno vojno v Kotah pri Robu.

Naravna ujma tudi temu kottičku ni prizanesla in nekaj prostovoljcev je moralo krepko poprijeti za delo nekaj dni poprej, da so pospravili ograjeni prostor grobišč in okolico spomenika padlim talcem.

Tekst in foto: Srečo Knafelc

OBISK BOJANA POGRAJCA OBNOVLJEN SPOMENIK PADLIM PARTIZANOM PRI PURKAČAH

Dolgoletno sodelovanje in podpora OOVZS Velike Lašče sta bili povod za ponovni obisk brigadirja Bojana Pograjca, pomočnika načelnika generalštaba SV, v Domu veteranov v Krvavi Peči. Med drugim je brigadir Pograjc nekaj časa poveljeval 1. brigadi v Ljubljani, bil načelnik PRDIU v kadetnici v Mariboru in bil na pomembni mednarodni funkciji namestnika KFOR na Kosovu.

Brigadir Pograjc si je z zanimanjem ogledal nove pridobitve v Krvavi Peči in preživel nekaj uric v prijetnem druženju z veterani OOVZS VL, ti so mu ob tej priložnosti svečano podelili srebrno priznanje ZVVS.

Tekst in foto: Srečo Knafelc

Zob časa je neusmiljen, tudi kamen se mu težko upre ... Letos v juliju je svoj trenutek obnove dočkal tudi spomenik padlim partizanom pod Purkačami. Obnovljene so bile stopnice, ki vodijo k spomeniku, tlak in robniki okoli spomenika ter vrhna plošča s posodo za cvetje.

Tudi na ta način se izkazuje spoštovanje do ljudi, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo.

Tekst in foto: Srečo Knafelc

KOLIŠČARJI NA TURJAŠKEM GRADU

Po zaslugi pisatelja Janeza Jalna, ki je z romanom Bobri ustvaril veličasten spomenik koliščarski kulturi, so se zgodbe »mostiščarskih« junakov globoko zasedle v našo zavest. Še posebej so na bogato zgodovino Ljubljanskega barja (ki se seveda takrat še ni imenovalo po naši prestolnici) ponosni ljudje, ki danes živijo tam, kjer so domovali Ostrorogi Jelen, Sinjeoka Kodrolaska, Neokretni Karp in drugi.

Tako Društvo Fran Govekar z Iga vsako leto pripravi Koliščarski tabor, kjer obiskovalci spoznavajo starodavne običaje in veščine, ki so bile nujne za preživetje koliščarjev. V nedeljo 17. avgusta so nam člani društva prinesli na

Grad Turjak utrinek iz koliščarskega življenja. Na ogled so postavili likovno razstavo: **Ljubljansko barje nekoč in danes**. Člani gledališče skupine Pod odrom pa so odigrali tri prizore iz gledališke predstave, ki jo je po besedilih Janeza Jalna dramaturgiral in režirala Alenka Jeraj.

Čeprav je od koliščarskih časov že veliko vode izhlapelo iz Ljubljanskega barja in Velikega jezera že zdavnaj ni več, nam danes koliščarji še vedno sporočajo, da se človek v še tako težkih bivalnih pogojih uspešno znajde, premaguje vsakodnevene težave in si skuša s čim lepim popestriti življenje.

Razstava Ljubljansko barje nekoč in danes bo na ogled do konca septembra 2014.

Andrej Perhaj,
Javni zavod Trubarjevi kraji

Na Festivalu slovenskega šansona 2013 je Nina Virant zapela skladbo *Moje jutro*

»Nabiti smo bili z ustvarjalnostjo in adrenalinom — strašil nas je rok oddaje skladbe. Skupaj smo iskali melodijo, popravljali neposrečene rime, iskali prave harmonije. Ker sem bila sprejeta na Konservatorij za jazz v Amsterdam, se je naše ustvarjanje funky-jazz projekta malo ustavilo, ampak upam, da bom dosegla, da bomo nadaljevali ta začetek.«

Nina Virant je trenutno namreč ravno začela svoj študij na Konservatoriju za jazz v Amsterdamu, smer jazz vokal, kar pa ji je, pravi, še bolj popestrilo vikend v času popevke: »V Amsterdam sem odšla par dni pred začetkom študijskega leta, saj začnejo študijsko leto že septembra. Tam sem ostala deset dni, si našla stanovanje, se udeležila uvodnih dni na konservatoriju, si priskrbela prevozno sredstvo — kolo, potem pa odletela nazaj v Slovenijo, ki sem jo zapustila par ur po prireditvi.« Vendar pa same priprave na pomemben večer trajajo dolgo in zahtevajo pridnost, od samih začetkov ustvarjanja pesmi do kasnejšega piljenja tehnike in interpretacije, s čimer se je Nina ukvarjala že pred snemanjem demo posnetka: »Ko smo izvedeli, da smo sprejeti na festival, pa sem se seveda pripravljala na snemanje skladbe in na nastop v živo. Pa da ne pozabim tekanja po butikih in hlastanjem za primerno odrsko garderobo.« Nad visokim sedmim mestom oziroma zlato sredino je bila presenečena, saj se zaveda, da celotna avtorska ekipa še ni medijsko prepoznavna, festival pa ji bo zagotovo ostal v lepem spominu: »Spoznala sem veliko novih zanimivih ljudi, kar pa je največ, kar ti taki festivali dajo. V Križankah smo sicer zmrzovali več dni skupaj, ampak smo se v zaodrju kar dobro zamotili in segreli. Nastopati na odru Križank — tega ne bom kar tako pozabila!«

Urša Zalar

NINA VIRANT NA SLOVENSKE POPEVKI 2014 ZASEDLA ZLATO SREDINO

Na prireditvi Slovenska popevka 2014, ki je potekala 13. septembra v Križankah, je med štirinajstimi nastopajočimi svojo skladbo *Slika* predstavila tudi **Nina Virant** z Rašice. Precej hladen septembrski večer ji je prinesel sedmo mesto, s katerim pa je več kot zadovoljna, saj jo je najbolj osrečila že sama možnost sodelovanja: »Festival Slovenske popevke je edini festival, ki sem se ga že kot najstnica želela udeležiti. Privlačil me je najbrž zaradi Big banda in simfoničnega

orkestra. Zato se mi je vedno zdel drugačen, mogočnejši, boljši od drugih. Ko je prišlo do prilike, sem rekla samo ja.«

Pri nastajanju skladbe je sodelovala z Bojanom Bratužem in Andrejem Marinčičem, ki sta avtorja glasbe, avtor aranžmaja je Jaka Pucihar. Pri nastanku besedila je Nina sodelovala z Jano Marinčič: »Prvič sem se zares lotila teksta. Medtem ko je glasba že pridno nastajala, je Jana omenila, da je zadnjič med brskanjem po internetu nekaj rimala. Vsebinska se mi je zdela odlična, zato sem to rdečo nit ohranila in vmes vpletla svoje rime.« S soustvarjalci se je spoznala na Konservatoriju za jazz in balet v Ljubljani, kjer se je šolala pretekla leta in z njimi občasno nastopala na različnih koncertih: »Takrat smo se zares začeli spoznavati, še nekajkrat sem pela z njimi v teh štirih letih, nato je padla ideja, da bi skupaj ustvarili nekaj zares, vleklo nas je v funk vode. Začeli smo se dobivati, sprva smo delali bolj na aranžiranju jazz standardov.« Ker se je bližal razpis za Slovensko popevko 2014, Bojan Bratuž pa je imel potencialen osnutek, so začeli z ustvarjanjem, proces pa Nina opisuje zelo pozitivno:

ORATORIJ V VELIKIH LAŠČAH

Nekaj dni pred začetkom šole smo animatorji in otroci spoznavali sv. Petra na oratoriju v Velikih Laščah. Oratorij, ki se ga je udeležilo 64 otrok, je trajal od 28. 8. 2014 do 31. 8. 2014. Prvi dan oratorija smo začeli s sveto mašo ob 9. uri. Po sveti maši so se otroci naučili himno letošnjega oratorija z naslovom »Na tvojo besedo«, ki je tudi geslo letošnjega oratorija, in si v igrici ogledali, kako je Jezus spoznal sv. Petra. Sledilo je barvanje in dvig zastave. Nato smo se razdelili v tri skupine, imeli kateheze in začeli z delavnicami. Kmalu je sledilo kosilo in nekaj prostega časa, popoldne pa smo izdelovali magnete in slike. Oratorij smo tako kot vsak naslednji dan končali s himno in spustom zastave. Naslednji dan smo začeli z dvigom zastave in katehezami, nato pa smo se odpravili pred gasilski dom. Ker nam je bilo vreme kljub deževnemu poletju naklonjeno, so bile letošnje vodne igre zelo uspešne. Nato smo se odpravili nazaj proti župnišču, kjer smo imeli kosilo in nekaj prostega časa. Sledile so še zadnje delavnice letošnjega oratorija, izdelava zapestnic. Najstarejša skupina je pod vodstvom Marije Indihar vezla prtičke, fantje pa so šivali gumbce, da bodo večji tudi pri gospodinjskih delih. Tretji dan se je začel tako kot vsak oratorijski dan, nato pa smo se odpravili proti Dvorski vasi. Ob prihodu v Dvorsko vas nas je že čakalo zadnje oratorijsko kosilo, nato pa smo odšli v podružnično cerkev Janeza Krstnika, kjer smo se ob zanimivem pripovedovanju Manfreda Deterdinga veliko naučili. Na igrišču smo imeli še veliko igro, nato pa je bil že čas za odhod domov. Oratorij smo zaključili s sveto mašo v

nedeljo, 31. 8., pri njej smo sodelovali animatorji in otroci. Zahvaljujemo se gospodu župniku za vso pomoč in spodbudo pred oratorijem in med njim. Da je bil naš oratorij tako uspešen, se zahvaljujemo gostilni Kroc, KZ Velike Lašče, Piceriji Pri Roku, PGD Velike Lašče, Mariji Indihar, Manfredu Deterdingu, Boštjanu Perovšku, Milanu Indiharju, Melaniji Arko, Davidu Levstku, Urbanu Grudnu in anonimnim darovalcem pekovskih dobrot, s katerimi smo se okrepčali med oratorijem. Dragi starši, zahvaljujemo se vam za prostovoljne prispevke in sladkarije, s katerimi ste nam polepšali že tako lepe dneve. Vam, otroci, pa zahvala za prijetno druženje in lepe trenutke, ki smo jih doživeli skupaj. Drugo leto se zopet vidimo.

Teja Levstik

DNEVI
EVROPSKE
KULTURNE
DEDIŠČINE

DEDIŠČINA GRE V
ŠOLO 27. 9. 2014 –
4. 10. 2014

DEDIŠČINA
GRE V ŠOLE

26. 9. 2014: odprtje v Slovenski Bistrici
27. 9.–4. 10. 2014: 350 brezplačnih dogodkov
po vsej Sloveniji www.zvkds.si/dekd

SREDA, 1. oktober, od 9. do 12. ure
Center Parnas, Rob
V ROBU JE LES DOMA

Posebno pozornost bomo namenili dediščini robarske žage, pozabljeni tradiciji pridelovanja eteričnih olj iz smreke v Robu in starim znanjem o pripravi lesa za gradnjo kozolcev ter ugotavljanju, ali so vsa podrtja drevesa zaradi žleda res le za v peč.

Otroci bodo sestavili izdelek iz lesa, skulpturo bomo razstavili v urejenem središču Roba pri »vagi«. Spoznali bomo rokodelca spominkarja Srečka Knafelca in njegovo rokodelsko delavnico, v kateri oblikuje okraske s kozolcev v zanimive spominke, pa rekli kakšno še o poklicni kvalifikaciji suhorobarja.

(Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče)

ČETRTEK, 2. oktober 2014, ob 18. 30.
Trubarjeva domačija, Rašica
»ŠULA, ŽUGA PA DOMU«
Vsaka slovenska vas ima svoj glas

Trubar: »...slovenski jezik se povsod glih inu v eni viži ne govori – drigači govore z dostimi besedami Kranjci, drigači Korosci, drigači Štajerji inu Dolenjci, drigači Krašovci inu Istriani ...« (Predgovor v Ta evangeli Svetiga Matevža, 1555) Slovenščina je med slovanskimi jeziki najbolj razčlenjena, pozna več kot 40 narečij, ta delimo v sedem narečnih skupin. Čeprav so narečja največje bogastvo jezikov, se vedno bolj izgubljajo. V kakšni meri se to dogaja na velikolaškem območju, bodo raziskovali in predstavili učenci OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče.

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

RAZPIS ZA VPIS V PRVI LETNIK PLETARSKE IN LONČARSKE ŠOLE ROKODELSKEGA CENTRA RIBNICA

Pletarska in lončarska šola sta nadaljevalni izobraževanju, ki trajata 3 leta. Začetek izobraževanja je možen v prvem letniku in nato se po stopnjah pridobivajo znanja o pletarstvu in lončarstvu. Po treh letih usvojite osnovna znanja, ki vam omogočijo pristop k izpitu za nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) LONČAR/LONČARKA ali PLETAR/PLETARKA.

V prvem letniku **pletarske šole** se boste naučili osnovnih veščin pletarstva. Osnovna materiala pri pletenju bosta vrbovo šibje in leskove vitre. Spoznali boste postopke pletarstva, od tega, kako poiskati les v gozdu, kako ga pravilno skladiščiti in obdelati s pomočjo orodij, do samega pletenja v končne izdelke: košek, otroško košarico, pehar, cekar in pladenj. Potekal bo ob sredah od 17. do 19. ure.

V prvem letniku **lončarske šole** se boste seznanili z različnimi vrstami glin, barvami za glino, ornamentični ter postopki ročne obdelave glin (oblikovanje iz kačic,

PETEK, 3. oktober 2014, ob 19. 00.
Galerija Skedenj na Trubarjevi domačiji, Rašica
PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE AKADEMSKEGA
SLIKARJA JOŽETA CENTE

Jože Centa se je rodil 15. marca 1934 v Dvorski vasi pri Velikih Laščah. Potem ko je del svoje mladosti preživel v Hrovači pri Ribnici in obiskoval gimnazijo v Kočevju, se je posvetil študiju slikarstva na ljubljanski akademiji in ga leta 1960 zaključil pod mentorstvom Gojmirja Antona Kosa. Po študiju se je zaposlil kot likovni pedagog in se s poučevanjem ukvarjal vse do upokojitve leta 1992. V tem času se je nemalokrat znašel tudi v vlogi ilustratorja.

Njegovo neprekinjeno ustvarjanje zadnjih šestih desetletij lahko zaokrožimo v številčno zavidljiv, vendar pomanjkljivo dokumentiran opus, saj umetnik nastalih del ni nikoli sistematično beležil. Motivno je v prvi vrsti zavezan krajinarstvu in je v želji po beleženju izsekov iz slovenske pokrajine, v katerih je prepoznal tudi določeno etnološko vrednost, večino svojega prostega časa izkoristil za slikanje v naravi. Različnih slikarskih srečanj po Sloveniji in bližnji tujini se je udeležil več kot štiridesetkrat in tam nastale krajine, ki so se jim pridružili še ateljejska tihožitja in portreti, pred občinstvo postavil na več kot dvajsetih samostojnih razstavah v različnih slovenskih galerijah.

Poleg iskanja svojega osebnega izraza, ki ga je kljub kratkim pobegom v likovno govorico modernizma trdno zasidral v osebno občutenem in impresionistično izvedenem realizmu, je velik del svojega angažmaja vložil tudi v družbeno dejavno delo. Najprej kot ustanovitelj, idejni in strokovni vodja likovnih srečanj Janko Trošt v Ribnici (1979–1983), kasneje se je lotil organizacije slikarskih srečanj Trubarjevi kraji v Velikih Laščah (1983–2001). Njegovo prizadevanje je bilo opaženo in nagrajeno z Urbanovo nagrado Občine Ribnica (1983), nagrado zaslužnim sodelavcem Kulturno-umetniškega društva Primož Trubar Velike Lašče (1990), Priznanjem Občine Velike Lašče za izjemne dosežke na področju kulture (2011), leta 2013 pa je Jože Centa postal tudi častni član Občine Velike Lašče.

(Javni zavod Trubarjevi kraji v sodelovanju z Galerijo Miklova hiša Ribnica v sklopu JZ Rokodelski center)

VABLJENI!

trakov, valjanih plošč). Posamezne glinene dele boste pod vodstvom mentorice sestavljali v celoto. Izdelali boste vrč, skodelico, pekač, pladenj, štampljko, ploščice, vazo in šatuljo s pokrovom. Potekal bo predvidoma ob sredah od 17. do 19. ure.

Šoli bosta potekali od oktobra 2014 do marca 2015, enkrat tedensko, po dve uri v določenem terminu. Cena pletarske in lončarske šole je 30 evrov mesečno oz. 180 evrov za določeno izobraževalno obdobje.

Za več informacij in prijave, smo vam na voljo na elektronskem naslovu info@rokodelskicenter-ribnica.si, po telefonu 01/8361-104 ali osebno v Rokodelskem centru od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro.

Lepo vabljeni k spremljanju dogajanja tudi na naši spletni strani www.rokodelskicenter-ribnica.si in na www.facebook.com/RcRibnica.

Odpiralni čas: od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

CENTARSKE, PURKAŠKE, SEKIRIŠKE IN KRVAVŠKE APNENICE JUŽNO OD MOKRCA

Nadaljevanje članka iz prejšnje številke Troble.

Sekiriške senožetske apnenice

Zimove senožetske apnenice pod Sekiriščem

Obravnavane senožetske apnenice so dobile svoje ime po domačiji "Pri Zimovih"; vodili so jo gospodarji s priimkom Zgonec in Zgonc. O Zimovih apnenicah pod Sekiriščem je pripovedovala Antonija Zgonec iz Sekirišča.

Ludvik Zgonec je bil rojen leta 1929 v Sekirišču na domačiji »Pri Zimovih« v občini Velike Lašče. Po poklicu je bil ključavničar. Avgusta letos bi bil star 85 let.

Zgonec Antonija iz Sekirišča

Antonija Zgonec je bila rojena pred 81 leti v Sekirišču na domačiji »Pri Leniču«. Po poklicu je gospodinja.

Zgončevi iz Sekirišča so postavljali svoje apnenice v času med obema vojnama na območju pod cesto Krvava Peč—Purkače, kar je na topografskih kartah označeno kot Gradišče, kjer so bila nekoč polja in travniki, danes pa le pašniki. Površina Gradišča je rahlo valovit svet, posejan z manjšimi dolinkami, na območju katerih navadno izdanja svetleje siv plastnat dolomit. Prej ga je na površini bilo precej več, a so ga domačini ves čas odstranjevali, še največ po vojni, ko so se pojavili traktorji in različni bagri oz. buldožerji z namenom, da čim bolj očistijo ta prostor in dobijo nova polja in travnike brez kamna na površini. Prvotno Gradišče je bilo torej veliko bolj skalnato in poraščeno z grmičevjem ter različnim drevjem. Ostanek prvotnega površja je ohranjen pod cesto; domačini ga imenujejo Gozd.

Zimovi so postavljali svoje apnenice v dolinkah, imele pa so obliko koša. Šlo je torej za senožetske apnenice tipa koš. V Gradišču je bilo v tistih časih na pretek lesa in kamna za kurjenje in zlaganje apnenice. Zimovi so pridno krčili gozd in pripravljali frato za kurjenje svojih apnenic. Sekali so debelo leševje, gabre, breze, redkeje bukve in smreke. Les so prinašali na apnenico ročno, na trгах in z vozovi z volovsko vprego.

Kamna je bilo na površju preveč. Kamor si pogledal, je bil sam kamen. Bilo ga je toliko, da so domačini z njim zidali svinjake. Pobirali so ga v koše in ga na hrbtih nosili k apnenici. Prevažali so ga tudi s kmečkimi vozovi, tem so po domače rekli "šinarji", ker so imeli okovana kolesa.

Prva senožetska apnenica pod Sekiriščem je bila zložena leta 1928. Postavljena je v od 4 do 5 m globoki kotanji oz. vrtači. Široka je bila od 4 do 5 metrov, visoka pa okoli 5 metrov. Pri zlaganju apnenice so uporabljali zidarski grušt. Senožetska apnenica je bila sestavljena iz lesenega oplota, notranjega ilovnatga plašča, kurišča z odprtino za kurjenje, oboka in kamnite kope. Prva Zimova apnenica se je kuhala od 7 do 8 dni. V njej je bilo pridobljeno 25 ton žganega

apna. Drugo so postavili nekje leta 1935 do 1937. Kuhala se je dobra dva tedna, v njej pa je bilo pridelano 35 ton žganega apna. Apno, ki ga niso porabili sami, so Zimovi prodali svojim sosedom, vozili pa so ga na kmečkih vozovih z volovsko vprego celo na Rašico in ga tudi tam prodajali.

Krvavške apnenice

V Krvavi Peči sem se o apneničarski dejavnosti in krvavških apnenicah pogovarjal z domačinoma Rupar Stanetom in Zoro Marijo Cimperman.

Rihtarjeva gozdna apnenica v Pasji dolini nad Krvavo Pečjo

Podatke o imenovani gozdni apnenici mi je posredoval Krvavec Stane Rupar. Apnenice sva si ogledala tudi na terenu v Pasji dolini nad Krvavo Pečjo.

Rupar Stane iz Krvave Peči

Stane Rupar je bil rojen pred 80 leti v Krvavi Peči št. 16 na domačiji "Pri Rihtarju". Po poklicu je kmetovalec.

Rihtarjeva gozdna apnenica je zložena na začetku prve svetovne vojne leta 1914, ko je po nerazjasnjeni nesreči pogorela skoraj cela vas. V Krvavi Peči so ostale cele samo tri ali štiri hiše v zgornjem delu vasi. Zložena je na gmajni v Pasji dolini, kakih 200 m zračne linije nad vasjo. V Pasji dolini so pašniki, gozdiček in pretežno dolomitna tla. V gozdičku prevladuje brezje, manj je bukev, pojavljata pa se še beli in črni gaber. Vse več je leševja. Kamen so nabirali sproti pri čiščenju gmajne. Na apnenico so ga znosili ročno, na trгах in na vozovih "legnarjih" z volovsko vprego.

Rihtarjeva gozdna apnenica je bila postavljena na steljniku pod Repičnikom. Še danes so tam ohranjeni ilovnati kolobar te apnenice in jame, kjer so kopali ilovico za ilovnati plašč, ker je je na dnu dolinke bilo premalo. Po vojni so Ruparjevi sredi ilovnatga kolobarja dobili še apno. Ilovnati kolobar Rihtarjeve gozdne apnenice je že precej obrasel s smrekami.

V tej z grmovjem močno zaraščeni dolinki v Pasji dolini nad Krvavo Pečjo je zložena Rihtarjeva gozdna apnenica.

AMBROZIJA – NUJNO OBVESTILO

Pelinolistna ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia*) se pojavlja v Evropi in v Sloveniji v večjih populacijah ter predstavlja zaradi povzročanja inhalacijskih alergij eno najpomembnejših vrst, ki jih je potrebno zatirati. V obdobju pred cvetenjem jo prepoznamo predvsem po zelenih, dvakrat pernatih deljenih listih. Struktura lista in delitve listnih krp – rogljev je podobna kot pri navadnem pelinu, s katerim jo lahko

tudi zamenjamo. V času cvetenja je rastlina prepoznavna po dolgih moških socvetjih, kjer so drobni sestavljeni koškasti cvetovi nanizani v podolgovatih previsnih vejicah. Ženski cvetovi se nahajajo v pazduhah listov. Slikovni material za prepoznavanje rastlin v različnih stadijih najdete na spletnem naslovu http://www.furs.si/svn/zvr/ambrosia_osn.asp.

Najdene rastline uničimo mehansko, kemično ali z obdelavo tal pri površinah, ki se običajno obdelujejo. Manjše populacije je priporočljivo izpuliti v stadiju, ko so rastline visoke od 10 do 20 cm. Takrat je mogoč dober in hiter oprijem, koreninski sistem pa še ni tako močno razvit, da bi rastlina pri puljenju nudila velik odpor in se odtrgala pri koreninskem vratu. Priporočena je uporaba rokavic in ob cvetenju tudi uporaba zaščitne maske, da pri občutljivih ljudeh ne pride do draženja kože in dihal. Strokovna navodila za zatiranje so objavljena na prej navedeni spletni strani.

Vsak občan naj doma in v okolici poišče in odstrani sadike teh agresivnih rastlin; ker so tik pred cvetenjem, naj jih spravi v črno vrečo, močno zaveže in odloži med navadne odpadke. Ko bo pelinolistna ambrozija zacvetela, se bo sproščal najbolj alergogen pelod, zato previdnost ni odveč. Semena so zelo trdoživa in ob močnem vetru letijo tudi do 50 kilometrov daleč.

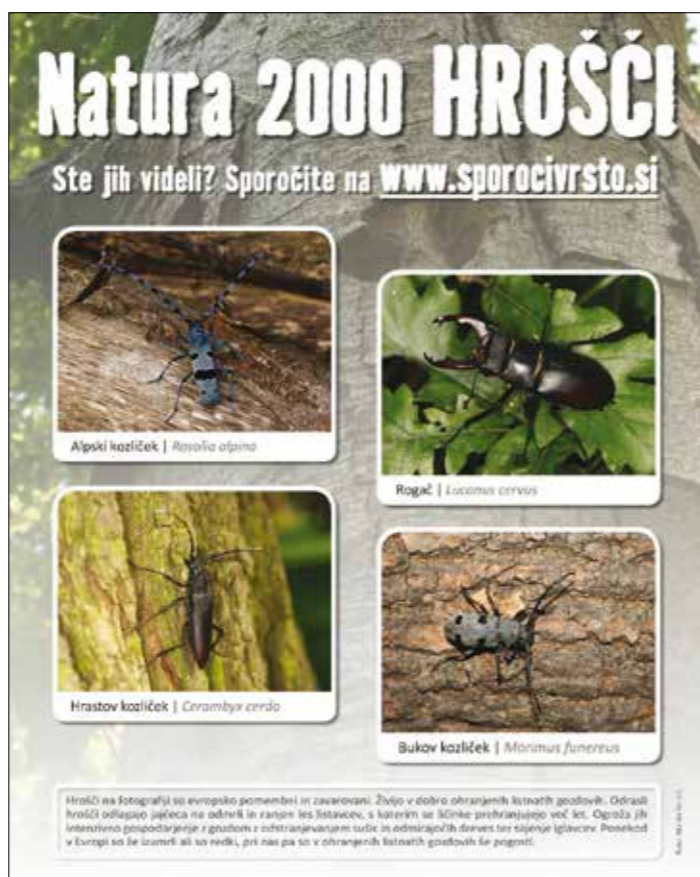
Občinska uprava

V SLOVENIJI LAHKO LJUDJE SODELUJEJO PRI BELEŽENJU POSAMEZNIH VRST

Slovenija je biotsko izjemno pestra, tu živi tudi mnogo redkih in ogroženih vrst. Nekatere med njimi so tudi takšne, ki jih poznamo vsi, ali pa so prepoznavne, če na njih opozorimo. Na Zavodu RS za varstvo narave smo pripravili spletni portal www.sporocivrsto.si, kamor lahko vsakdo sporoči svoje opažanje katerega izmed štirih vrst hroščev, ki so redki, ogroženi v Evropskem merilu in zato Natura 2000 vrste. Gre za rogača, alpskega kozlička, bukovega kozlička in hrastovega kozlička. Ti hrošči so odlični pokazatelji stanja gozdov, hkrati pa dovolj prepoznavni, da jih lahko opazi vsak od nas. Podatke o teh vrstah zbiramo sedmo leto.

Vse štiri našete vrste hroščev so lahko prepoznavne in jih zlahka opazimo. Vrste imajo širši, evropski naravovarstveni pomen, saj so navedeni na seznamu redkih in ogroženih živalskih vrst evropskega ekološkega omrežja Natura 2000. V nekaterih državah Evrope so že izginili zaradi spremenjenih razmer v gozdovih, nastalih zaradi intenzivnega gospodarjenja. Iskane hrošče, ki so odvisni od ohranjanja naravnega ravnovesja v gozdu z dovolj odmrlega in starega lesa, praviloma najdemo v avtohtonih listnatih gozdovih. Kjer je z izsekavanjem gozd močno spremenjen in je nasajena smreka, ti hrošči ne morejo več preživeti. Zbiranje in vpogled v podatke je lahko opravi vsak na spletnem naslovu www.sporocivrsto.si, kjer so tudi enostavna navodila in opis iskanih hroščev. Spletna stran nas skozi vnos podatka vodi po korakih od vnosa lokacije, nato vrste hrošča do končnega vnosa ostalih potrebnih podatkov. Nekateri vpisani podatki so dosegljivi zgolj administratorju, da lahko preveri veljavnost vnosa in ga morebiti dopolni ali popravi z vašo pomočjo. Da ne prihaja do zamenjave vrst hroščev in s tem napačnih vnosov pa je zaželeno ob vpisu podatkov avtorja dodati tudi fotografijo hrošča.

Z akcijo smo z vašo pomočjo zbrali za rogača že okoli 1000 različnih podatkov, za alpskega okoli 100, bukovega okoli 200 in hrastovega kozlička okoli 30 različnih podatkov. Število opazovalcev se iz leta v leto povečuje, sodelovanje s strokovnjaki je še boljše. Letos smo v okviru projekta LIFE+, s katerim pripra-

vljamo med sektorji povezan program upravljanja z območji Natura 2000, natisnili tudi plakat, s katerim dodatno spodbujamo opažanje teh vrst. Plakat lahko vsak prejme brezplačno na Zavodu RS za varstvo narave, na osrednji ali območnih enotah. Za vpise in s tem prispevek k ohranjanju teh vrst hroščev se zahvaljujemo vsem, ki bodo letos na spletni portal vpisali svoje opažanje. Akcija strokovnjakom prinaša neprecenljive podatke o spremljanju stanja živalskih vrst, vsem nam pa prinaša novo znanje in možnost sodelovanja pri ohranjanju biotsko izjemno bogate slovenske narave.

Zavod RS za varstvo narave
Tel: 031 617 370

GRUDNOVA KMETIJA V DOLNJIH RETJAH

V začetku lanskega leta, ko se je pripravljala Zbornik velikolaškega združenja, sem obiskala člane zadruge. Med njimi tudi Marijo Rotar iz Dvorske vasi, ki je po smrti moža Jožeta nasledila njegovo članstvo. Že takrat mi je največ pripovedovala o kmetiji svojega očeta Jožeta Grudna, a žal je založila fotografije, ki bi jih želela objaviti v zborniku. Dogovorili sva se, da škodo nekoliko popraviva in opišemo kmetijo v občinskem glasilu Trobla. Tu se mi ni bilo treba veliko truditi, kajti s sestro Mihaelo sta sestavili članek in pripravili fotografije. (Ana Pia Debeljak)

Gruden Jože s kravo Baro pri farovškem kozolcu, 1952

Jožetu Grudnu je zibelka stekla leta 1980 v Dolnjih Retjah 1, umrl je leta 1973. Bil je napreden gospodar kmetije in oče številne družine; bilo nas je deset otrok. Tudi ata je bil iz velike družine, prav tako je štela deset otrok, bil je najmlajši. Njegova življenjska sopotnica je bila Julijana Novak iz Hlebč, najmlajša iz družine s trinajstimi otroki. Rojena je bila leta 1913, umrla je leta 1983.

France Gruden, oče Jožeta Grudna, bratranec Frana Levstika

Po prezgodnji smrti svojega očeta Franca je 18-leten prevzel kmetijo na domačiji v Dolnjih Retjah. Pred drugo svetovno vojno in med njo je bilo težko, toda otroci smo prihajali na svet. Jaz sem deveta, rojena leta 1949. Po končani vojni je načrtoval, kako izboljšati življenje in delo na kmetiji. Zaradi preživetja družine se je začel ukvarjati z izdelovanjem suhe robe. Lesene posode je na železniški postaji naložil na vlak in odhajal v Istro, vse do Pule.

Zanimal se je za vse, kar je bilo v zvezi s kmetijstvom. Videl je napredne kmetije in delal načrte za izboljšavo svoje. Sodeloval in prijateljeval je s številnimi velikolaškimi gospodarji – govedorejci. Družil se je z Muhovimi, Prilesnikovimi, Martinkovimi in drugimi ter Korenovimi in Bojčevimi iz Gornjih Retij.

V gostilni Koprivec je z njegovo smrtjo ostal četrti stol prazen. Tja je zahajal po nedeljski jutranji maši na pijačo in pogovore s prijatelji. Omizje so sestavljali: gospod Polak (Pečnik Alojz), vodovodar in prejšnji župan prejšnje velikolaške občine; gospod Borštnik iz Prilesij in gospod Alojz Venturini.

Omizje v gostilni Koprivec, z leve proti desni, drugi Polak (Alojz Pečnik), tretji Alojz Venturini, peti France Borštnik, šesti Jože Gruden, sedmi Dominik Gorjup

Pred letom 1950 je zgradil velik hlev v spodnjem delu in ga nadgradil s skednjem. Ker je stavba z ene strani vkopana v hrib, je obenem zabetoniral »štirno« oz. vodnjak v taki višini, da je bila voda napeljana v hlev in tudi v hišo, v kuhinjo. Zaradi padca napeljave je voda tekla iz pipe sama. Pozneje je zabetoniral dve silosni jami, speljani po »traktorju« v hlev. Hlev je povečal, seno smo namerjali iz skednja v »traktor« neposredno na krmilno mizo.

Njegov ponos so bile krave sivorjave pasme. Vodil jih je na razstave in dosegal visoka mesta. Najbolj ponosen je bil na kravo Baro, ta je dobila najvišjo oceno – 1 A. Ko smo pasli krave ali vodili napajati h koritu, je bila Bara vodnica celi čredi.

Semenj plemenskih bikov v Laščah, 1953

Tekmovanje kravjih vpreg pri prevozu tovora, 1953

Pred letom 1960 je postavil kozolec s šestimi okni. Lesen kalup za betonske stebre je naredil na dvorišču. Kalup je sestavljal tako, da je bil podstavek okrepljen in vkopan v zemlji, strebi pa so imeli odprtine za late do strehe. Žal kozolca ni več, niti ne bi več služil svojemu namenu. Bil je lastnik ene izmed prvih treh kosilnic, ki jih je leta 1958 iz Nemčije pripeljal Janez Dolšina. Druga dva lastnika kosilnic sta bila Jelenc in Stopar. Za košnjo po bregu je dal kovaču delati dodatna kolesa z zarezi. Kosilnica je bila tako bolj stabilna in so kolesa bolje prijela za košnjo v hribu. V skednju je naredil sušila na ventilator in kupil pihalnik.

Prva košnja s kosilnico v retenskih snožetih, 1958

Sedaj skedenj propada in nič več ne služi svojemu namenu, ker so taki časi. Mislim pa, da se mora sistem spremeniti, ker zemlja kliče k obdelavi in pridelavi nečesa, kar človek nujno potrebuje: **hrano**, vodo, zrak, svobodo!

(Fotografije: arhiv Marija Rotar)

Mihaela Gruden
Marija Rotar, roj. Gruden

PRIJAVA ŠKODE ZARADI DIVJADI-popravek

Prava telefonska številka gospoda Jožeta Krampolja (za Lovsko družino Turjak), kamor lahko prijavite škode zaradi divjadi, je **041 739 384**.

MAŽORETNO-PLESNA SKUPINA KUD PRIMOŽ TRUBAR – VELIKE LAŠČE

Z jesenjo 2014 bo za skupino velikolaških mažoret nova, že deveta sezona, ki nam bo ponudila priprave, druženje, dobro družbo in letos celo potovanje. V mesecu juniju se je duet plesalk v kategorijo Accessories Corps duo juvenile udeležil Državnega mažoretnega tekmovanja Zveze društev mažoretne in twirl tehnike Slovenije – NBTA (National Baton Twirling Assotiation). To sva bili Neja Kovačič in Maruša Šušteršič, ki sva si z nastopom priplesali uvrstitev na 19. evropsko prvenstvo, ki bo od 3. do 5. oktobra v Slavonskem Brodu. Po osemletnem delovanju skupine je to za nas velik premik naprej, saj imamo glede na to, da treniramo enkrat tedensko, sedaj možnost prvič obiskati evropsko prvenstvo. Naša velika želja je, da bi lahko v prihodnosti vadile vsaj dvakrat tedensko in imele večjo skupino, saj je pogoj pri tekmovanju, da jih je vsaj 10 v sestavi. Takoj po prihodu domov se bomo pripravile za decembrski nastop in upamo, da letos pride glas do vas, dragi bralci, in nas pridete pogledat v malo večjem številu. Mala decembrska plesna pravljica je darilo staršem in vsem, ki imajo radi ples.

Ostala dekleta so na državnem mažoretne prvenstvu nastopila v prostem zabavnem programu (Ajda Šušteršič, Sabina Belaj in Metka Maša Sterle). Tokrat so prvič plesala v veliki dvorani in suvereno prikazala svojo lastno koreografijo. **Vaje potekajo s skupino enkrat tedensko ob petkih v Levstikovem domu v dvorani z ogledali (sejna soba) od 14.00 do 15.30.** Ukvarjamo se z baletno, jazz baletno in twirling gibbalno tehniko. Ukvarjamo se tudi z improvizacijo in izraznim plesom. Veliko tudi sama kreiramo, pod vodstvom Klavdije Križ Potisk. Za nami je nekaj nastopov, si jih pa želimo še več in zelo bi nas veselilo, da bi se nam dekleta naše starosti pridružila, saj bi bilo še bolj zanimivo, če nas je več. Želimo si tudi podmladka, zato tudi s tem člankom vabimo mlajše deklice k vpisu v to šolsko leto. Pridružite se nam lahko vsak petek na vajah ob 14.00 ali pa pokličete na telefonsko številko vodjo skupine (040 303 674).

Zato še enkrat povabljeni deklice od 7 let dalje, da postanete del plesne pravljice sekcije KUD Primož Trubar in zaplešete z nami. V prvi vrsti se bomo imele zabavno, dosti se bomo gibale in z nekaj truda nastopile skupaj v že tem šolskem letu. Zato kar pogumno, saj poznate pot v knjižnico ... no, me smo pa na levi strani, v dvorani z ogledali. Rade bi se še zahvalile za posluh naši Občini, da lahko treniramo v prostoru doma, in našim staršem za podporo ter za vse vožnje, ki jih naredijo za nas, da lahko treniramo.

Mažoretno-plesna skupina Velike Lašče

OBVESTILO

TVD Partizan
v mesecu oktobru začena z izvajanjem nove
skupinsko vodene vadbe

ZDRAVA HRBTENICA

pod vodstvom fizioterapevte.

Vadba je namenjena ženskam in moškim z dolgotrajnimi težavami mišično-skeletnega sistema, predvsem hrbtenice.

Na vadbi se bomo naučili pravilno izvajati vaje, s katerimi vplivamo na zmanjšanje bolečine, izboljšanje mišične moči in gibljivosti; izboljšali bomo telesno držo ter se naučili pravilno in varno uporabljati svoje telo med opravljanjem vsakodnevnih aktivnosti. Tako bomo vplivali na upočasnitev procesa staranja in izboljšali kakovost svojega življenja.

Vadba bo potekala v mali športni dvorani OŠ Primoža Trubarja v Velikih Laščah v večernih urah.

Zaradi usklajevanja različnih aktivnosti, ki bodo potekale v športni dvorani OŠ Primoža Trubarja, začetek in urnik vadbe še ni znan.

Zato za vse informacije in prijave pokličite na telefon 031 339 703.

Predhodna prijava je obvezna, saj je število mest v skupini omejeno.

JOGA z bogato tradicijo ostaja v večnosti življenja in navdihuje vse novodobne vadbe. Pridružite se ji ne glede na vašo starost in se sami prepričajte o njenih učinkih.

Velike Lašče, sreda, ob 20. uri, v Levstikovem domu;

**Delajte za sebe
in čas bo deloval za vas.**

**Novi člani imajo v septembru kar 35 % popusta.
Prva vadba je brezplačna.**

Informacije na
M: 041 397 789 ali
041 316 989;
www.jogaribnica.si;
www.bodyfacetraining.si
ali f: Darinka Suljevič

Društvo je včlanjeno v Zvezo
joga društev Slovenije, ki je
postala polnopravna članica
Olimpijskega komiteja Slovenije.

Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica,
Breg 40, 1310 Ribnica

TVD Partizan vabi na vodeno vadbo

KINEZIOFIT,

ki že poteka (od 16. 9.)

ob torkih in četrtek

ob 18.30

**v veliki športni dvorani
OŠ Primoža Trubarja v Velikih Laščah.**

V mesecu oktobru lahko zaradi usklajevanja urnika različnih dejavnosti v dvorani pride do spremembe termina vadbe!

Za vse informacije pokličite na telefon 031/339-703!

Vabljeni vsi tisti, ki ste vadbo že obiskovali, pa tudi začetniki z že nekaj telesne »kondicije«, ki svojemu telesu in zdravju želite podariti nekaj dobrega.

Vadba poteka pod strokovnim vodstvom dipl. fizioterapevte z večletnimi izkušnjami.

Nekateri člani skupine so vadbi zvesti od vsega njenega začetka (več kot 10 let). Vsako leto pa se najde prostor tudi za nove člane.

Namenjena je predvsem ženskam in moškim v srednjih letih. Je raznolika oblika vadbe, z njo izboljšujemo vse motorične sposobnosti telesa (gibljivost, mišično moč, aerobno vzdržljivost, ravnotežje, koordinacijo, hitrost) s pravilnimi, nadzorovanimi vzorci gibanja.

Prav zato je vadba varna in primerna tudi za osebe, ki imajo dolgotrajne težave mišično-skeletnega sistema.

Na vadbi se sprostimo, pozabimo na skrbi vsakdanjika, izboljšamo telesno držo, medmišično ravnovesje in kakovost življenja nasploh.

Z vami že
27 let

Neodvisni servis vozil Renault in Dacia

Ugodne kvalitetne rešitve za vaš Renault nadomestni deli
avtoplašči, premontaža, shranjevanje
ličarsko-kleparska dela (pogodbenik zavarovalnice Triglav)
polnjenje in popravila klimatskih naprav

Groznikova 11, 1000 Ljubljana

Tel: **01/42 72 001**

Gsm: **041 710 151**

Email: info@klancar.si, www.klancar.si

Delovni čas: pon - pet: 8.00 - 16.30

POŠKODBA DAVIDU PREPREČILA 70 M

V spomladanski št. Troble smo se veselili, ko je David osvojil normo za Evropski zimski pokal na Portugalskem, vendar se tega dogodka žal ni udeležil, saj so z Atletske zveze poslali samo enega predstavnika v kategoriji mlajših članov. Vseeno pa se je sezona nadaljevala in že na naslednji tekmi v Slovenski Bistrici je David pokazal dobro pripravljenost, saj je svoj osebni rekord izboljšal še za dodatnih 41 cm, tako je bil z 68,94 m že blizu meje 70 m. Sledil je miting v Mariboru, kjer je z rezultatom 64,30 m osvojil prvo mesto.

Da pa se Davida še vedno drži smola, je junija potrdila poškodba. Zvit gleženj in natrgane vezi so mu vzele dober mesec in pol treningov ter tekem. Primoran je bil izpustiti Atletski pokal Slovenije za člane in članice ter 1. Sredozemske igre za mlajše člane in članice v Franciji. Po rehabilitaciji pri fizioterapiji Bole, ki mu vedno stoji ob strani, se je že po enem tednu treningov odpravil na Češko, kjer je tekmoval v četverboju reprezentanc mlajših članov in mlajših članic, sodelovali so atleti iz Češke, Madžarske, Poljske in Slovenije. Z nekaj bolečine je dosegel rezultat 62,22 m in 8. mesto, kar je odlično po mesecu in pol odsotnosti.

Slovenska atletska reprezentanca pa je letos prvič sodelovala na Balkanskem atletske prvenstvu konec julija, na njem je sodelovalo 15 držav. Med člani je David dosegel 14. mesto. V avgustu sta sledili še dve tekmi, in sicer Prvenstvo Slovenije za člane, kjer je osvojil 4. mesto, in Prvenstvo Slovenije za mlajše člane, kjer je David stopil na najnižjo stopničko.

V mesecu septembru Davida čaka še nastop na Ekipnem prvenstvu Slovenije za člane in članice v Novem mestu, sledijo pa že priprave za naslednjo sezono, kjer Davida čakajo tri večje tekme: Evropski zimski pokal U23, Evropsko prvenstvo U23 v Estoniji in Univerzijada 2015 v Južni Koreji. Normo za prvi dve tekmovanji (68 m) že ima, medtem ko mu za Univerzijado manjka dober meter (70 m). Verjamemo pa, da bo David mejo 70 m presegel že v zimskem delu sezone.

Med sezono se nabere veliko stroškov za opremo, prehrano, priprave in potne stroške, zato bi se v tem trenutku radi zahvalili Županovemu skladu, podjetju Bordax in podjetju Starim ter fizioterapiji Bole, da nam s finančno pomočjo stojijo ob strani in Davidu olajšujejo atletske pot.

Beti Šavli

PLAVALCI IN PLAVALKE PLAVALNEGA KLUBA INLES RIBNICA ZAKLJUČILI USPEŠNO SEZONO

Za plavalci in plavalkami Plavalnega kluba Inles Ribnica je še ena uspešna plavalna sezona, ki se je končala v juliju z nastopi na državnih prvenstvih v vseh starostnih kategorijah. Plavalci in plavalke so se na zmagovalni oder povzpeli osemindvajsetkrat, enajstkrat na najvišjo stopniško, sedemkrat na drugo in desetkrat na tretjo stopničko.

Med plavalci in plavalkami v kategoriji dečkov in deklic se je v kranjskem olimpijskem bazenu na najvišjo stopničko povzpela tudi **Ana Kastigar** na 400m in 800m prosto, ter 400m mešano. Na 200m prosto pa je osvojila 3. mesto. Ribniška ekipa je na koncu osvojila sedmo mesto med štiriindvajsetimi slovenskimi klubi.

ČESTITAMO!

Miha KOREN, trener

HRBTENICA DIHA IN LJUBI. ENERGIJSKA ZDRAVILNA VADBA IN SPROŠČANJE

Že deseto leto ustvarjamo s člani in članicami društva upokoјencev in krajani občine Velike Lašče in okolice. Udeleženci eVadbe povedo, da jo z veseljem obiskujejo in se z njo razvajajo. Povedo tudi, da jim oblika eVadbe, ki je sestavljena iz zdravlilnih gibov s pomočjo uporabe lastne bioenergije in drugih tehnik, združenih ciljano za zdravljenje in dvig ter prepoznavo notranjih in zunanjih vplivov, predvsem

dobro deluje na zdravje in dnevno počutje. Povedo tudi, da vse veseli, da ustvarjajo s svojo formo in krepijo oblike izbire in pozitivnosti. Ob ponedeljkih od 8. septembra dalje smo ob 19.00 v dvorani Doma krajanov Turjak nad Mercatorjem z uporabo žogic, stolov, palic, uteži, vaj v določenih položajih, z daljšo meditacijo, uporabo in preizkusi izvajanja masažnih tehnik, raznih oblik energijske masaže pomagali svojemu telesu in sebi, da ostanemo čili in dobre volje v današnjem boju z vsakdanjkom.

Program eVadbe vsebuje medsebojni pogovor in praktične primere o temah: pogovori o vrlinah, vsa naša čustva in naša dejanja, naše navade in odvisnost od njih, prepoznavanje in delovanje možganov, odvisnost hrbtenice in delovanje živčevja, hitri preskok med napetostjo in sprostitvijo, naša energijska središča in pomen povezav s poudarkom na odmiku in posegu v svobodno voljo. Eden izmed razlogov je zanesljivo nekje znotraj nas. Obiski so oblikovani kot delavnica, zato je občutek na vsaki vadbi takojšen, predvsem sprostitven in traja. Z vsem tem se pohvalijo in menijo, da vsak posameznik najde nekaj zase.

Povedo tudi, kako in na kakšen način so izvedeli in kako koristi eVadba in sproščanje:

- za splošno dobro počutje in pripravo na dnevne izzive, kadar so začutili, da so dnevno utrujeni in brez energije ter so druge življenjske spremembe (npr. zamenjava hrane, pitje vode, nasveti ...) naletele na notranji odpor;

- pomaga tudi za vzpostavitev in povrnitev harmonije v telesu in v odnosih z drugimi;
- predvsem za vzpostavitev notranjega miru in doseg notranjega zadovoljstva, ki sega iz naše avre in pozitivno vpliva tudi na počutje ljudi okrog nas.

Predlagajo, da pridite, če ste opustili druge vadbne in razne oblike vaj zaradi raznih težav ali vaj niste zmogli in imate zdravstvene zadržke. Zanesljivo se boste našli med njimi!

Z vajami samoozdravite obdržite pozitiven pogled v vsakodnevno življenje, poveča se raven volje. Samo trenutek je pomemben in vse se nam lahko spremeni!

Vaje so oblikovane tudi za odpravo slabih dihalnih navad, zavedanje navad pri odpravi plitvega dihanja ali dihanja s premori in oblikami glasnega in piskajočega diha.

Jaz pa dodajam. Naša eVadba nima starostne omejitve, primerna je za mlade in starejše, tudi za tiste, ki so gibalno manj sposobni ali imajo tak občutek.

Sem vaditeljica in terapevtka.

Pri eVadbi in terapiji, ki poteka že 10. leto, uporabljamo tehnike zdravljenja z bioenergijo, univerzalno vibracijo, elementi kraniosakralne osteopatije in resonance, polarne terapije, znanja antropozofske medicine, tui-na in kitajske medicine, hipnoterapije, glasbenih vilic, fizioterapevtskih vaj. Popeljala vas bom v svet zaznave lastnih energij. Skozi tehnike gibanja in sproščanja, z vodenim zavedanjem svojega telesa in razlago ujetih travm, vam bom pomagala ozaveštevati načine za dvig lastne univerzalne vibracije, s poudarkom na delu na sebi. Pridobili in obnovili ter obdržali boste vitalno energijo in s tem moč za življenjske preizkušnje. Skozi vodeno meditacijo vas bom popeljala v zaznave telesa v vseh nam znanih dimenzijah. Če se odločite za obisk, imate na voljo več oblik: trimesečni tečaj ali mesečni obisk ali posamezne obiske. Pokličite ali se javite na moj e-naslov. Ob prijavi sledijo podrobnosti in gradivo. Kaj zajema naša eVadba in delavnice, ki jih organiziramo, in kam smo usmerjeni? Preberite na www.uzri.tina@gmail.com – vpis poteka do zasedbe mest.

Uzrite in prepustite se vodstvu svojega uma pri povrnitvi zdravja, ravnovesja in vse to bo odmevalo kot dvig vaše ustvarjalnosti in vedeli boste, da vas vodi intuicija. Skupinske eVadbe so še poseben izziv lastnega zaznavanja in ozaveščanja sebe. Se vidimo na delavnici ali na terapiji in seveda skozi celo jesensko in zimsko sezono na različnih lokacijah.

Se veselim in komaj čakam snidenja v dvorani tudi s tistimi, ki ste prejeli nagradni kupon na veselici na Turjaku. Toplo vabljeni stari in novi člani.

Pripravila vaditeljica in terapevtka
Tina Sešek (041 745 363)

ZAHVALA ZA DONIRANA SREDSTVA IN POROČILO O NAMENU PORABE DONIRANIH SREDSTEV LIONS KLUBA RIBNICA

V imenu vseh učencev in zaposlenih Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica se še enkrat iskreno zahvaljujem LIONS KLUBU RIBNICA za izpeljavo dobrodelnega koncerta PRIŽGIMO LUČ V OTROŠKIH OČEH ter za izpeljane druge dobrodelne aktivnosti, s katerimi ste zbirali sredstva za pomoč učencem treh osnovnih šol.

Naši osnovni šoli je Lions klub v mesecu juliju doniral sredstva v višini 2.500 evrov. Omenjena sredstva bomo v šolskem letu 2014/2015 namenili za pomoč sedemindvajsetim družinam oziroma otrokom iz teh družin, ki obiskujejo našo šolo. Omenjenim družinam smo zaradi nizkega socialnega statusa pomagali tudi v preteklih letih po zmožnostih sredstev, ki smo jih imeli na voljo v Šolskem skladu.

Tokrat bomo s sredstvi Lions kluba pomagali sofinancirati delno oziroma nekaterim posameznikom v celoti šolo v naravi ali tridnevni tabor oziroma pokrili stroške vstopnin in prevozov za izvedbo dni dejavnosti, ki se odvijajo v šoli ali zunaj nje.

Sredstva bomo namenili za pokritje dejavnosti skupno 39 otrokom šole, in sicer bomo 13 učencem pokrivali stroške za dneve dejavnosti, 8 učencem sofinancirali tridnevne tabore in 18 učencem sofinancirali zimsko ali letno šolo v naravi.

Po skrbni presoji vodstva šole, razrednikov in šolske svetovalne službe ter na podlagi podatkov, s katerimi na šoli razpolagamo, smo izbrali družine, ki po našem mnenju finančno pomoč najbolj potrebujejo. Izbrali smo družine z več šoloobveznimi otroki, družine z učenci s posebnimi potrebami, družine z enim ali celo obema brezposelnima staršema in otroke iz družin samohranilcev.

Vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali in sodelovali ter pripomogli, da smo na šoli prejeli donacijska sredstva za potrebe naših učencev, še enkrat iskrena zahvala.

Naj dobrodelnost med nami živi tudi v prihodnje in naj veselje ter navdušene iskre v očeh spremljajo vse otroke na šolskih in drugih življenjskih poteh.

Majda Kovačič Cimperman,
ravnateljica OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica

POROČILO O PORABI DONIRANIH SREDSTEV LIONS KLUBA RIBNICA

Lions klub Ribnica je od sredstev, zbranih na dobrodelnem koncertu v Sodražici in dobrodelnem plesu na gradu Turjak, 10.000 evrov namenil za pomoč socialno ogroženim otrokom v OŠ Ribnica, Sodražica in Velike Lašče.

Na OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica smo se odločili, da donirana sredstva v višini 4.000 evrov namenimo za pomoč staršem v socialno šibkih družinah pri enem večjih izdatkov za šoloobvezne otroke, to je nakup delovnih zvezkov za naslednje šolsko leto. Po tehtni presoji vodstva šole, razrednikov in šolske svetovalne službe ter na podlagi podatkov, s katerimi na šoli razpolagamo, smo izbrali družine, ki bi jim po našem mnenju finančna pomoč pri nakupu delovnih zvezkov najbolj pomagala.

Izbrane so predvsem družine z več šoloobveznimi otroki, z enim ali celo obema brezposelnima staršema. Pomagali bomo otrokom brez matere ali očeta, otrokom ločenih staršev ali tistim, katerih starši imajo izredno nizke dohodke, ki zadoščajo le za golo preživetje, nekateri se preživljajo celo samo z dohodki Centra za socialno delo. Nismo pozabili na otroke z invalidnimi starši in tudi ne na priseljence s statusom tujca, a s stalnim bivališčem v Ribnici.

Skupno bomo z denarjem, ki ga je naši šoli podaril Lions klub Ribnica, kupili delovne zvezke kar 46 učencem od 1. do 9. razreda. Seveda smo starše teh učencev obvestili o naši nameri in si pridobili njihovo ustno soglasje. Odziv staršev na ponujeno pomoč je bil izredno pozitiven, mnogi so bili presenečeni, saj take pomoči niso pričakovali. Njihove besede pa so izražale predvsem zahvalo in hvaležnost.

V imenu teh učencev in njihovih staršev se Lions klubu Ribnica tudi sama iskreno zahvaljujem.

Andreja Modic,
ravnateljica OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica

ZAHVALA

S hvaležnostjo smo sprejeli obvestilo, da nam je Lions klub Ribnica, katerega predsednica je dr. Tatjana Devjak, namenil 2000 evrov, pomoč socialno ogroženim učencem naše šole. Sredstva bomo porabili za plačilo šole v naravi 27 otrokom, učencem naše šole, enemu učencu pa smo denar namenili za nakup trenirke in športnih copat. V imenu otrok in njihovih družin se Lions klubu in njegovi predsednici zahvaljujemo za to plemenito dejanje, ki tako konkretno briše ločnice socialne neenakosti med otroki. Vsem našim otrokom bomo tako lahko zagotovili, da v šolah v naravi na sproščen način izvedo veliko novega, usvojijo nove veščine in se brezskrbno družijo. Veselimo se tega. Še enkrat se iskreno zahvaljujemo za pomoč.

mag. Metoda Kolar,
ravnateljica OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

ZOBNA AMBULANTA PRENADENT

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- zdravljenje parodontalne bolezni

Draga 1, 1292 lg • GSM: 040 934 000 • www.zobozdravstvo-prenadent.si

OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK
01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU

Zberi 10 žigov "ROZIKE" (MALICA) - dobiš malico gratis.
Zberi 10 žigov "ROZIKE" (PIZZA) - dobiš veliko ali pizzo klasiko gratis.

ZAHVALA

V začetku meseca junija, na lep sončen dan, je našo družino pretresla nezgoda (nezavest mlade mamice). Potrebna je bila takojšnja medicinska prva pomoč. Poklicali smo na številko 112 in v zdravstveno postajo Velike Lašče. Na naš klic so se na našo srečo vsi hitro odzvali, saj so iz naše zaskrbljenosti in prestrašenosti razbrali, da gre resnično za pomembne in odločilne minute življenja mlade mamice.

Zdravnica dr. Darja Modic Likar in medicinska sestra Renata Strnad sta s seboj prinesli defibrilator in vse ostale pripomočke ter takoj začeli z oživljanjem. Iz Ljubljane je bil že na poti rešilni avto. Minute so bile dolge in vsi smo bili res pod velikim bremenom strahu in bojazni ter hkrati upali, da se bo vse dobro končalo. Zdravstvena, reševalna in gasilska ekipa so bili skupaj s prisotnimi domačimi res enotni in učinkoviti. Mlado mamico so odpeljali, a šele po štirinajstih dolgih dnevih smo dobili prvo upanja zbujačo novico, da je zunaj življenjske nevarnosti. Bili smo presrečni.

Za takojšnjo pomoč se želimo iz srca zahvaliti dr. Darji Modic Likar, sestri Renati in ostalemu osebju zdravstvene postaje ter gasilcem za intervencijo.

Zahvaljujemo se tudi sosedom, družinama Leščanec in Gačnik, za pomoč in podporo, še posebej pa sestri Dani za vso pomoč.

Družina Garbajs, Boštjan in Anja

ZAHVALA

Krajani vasi Dednik se zahvaljujemo občini in županu gospodu Zakrajšku za postavitev hidranta, ki bo pripomogel k večji požarni varnosti v vasi.

TRIJE FANTIČKI

Pisalo se je leto 1946, ko mati ni imela več kaj dati v lonec. S stricem Johanom s Svete Trojice sta se dogovorila, da naj bi preživel kakšnih deset dni pri njih, od koder naj bi z bratrancema Janezom in Francetom tudi hodil v Lašče v šolo. Stric nas je sicer dobro držal na »vajetih«, a nekako smo se dogovorili s starima staršema, da bomo vsi trije skočili za nekaj časa na Brod, kamor so Malolaščani vodili napajat živino, z izgovorom, da bomo nalovili potočne rake. S seboj smo vzeli le manjšo vrečo, kamor naj bi jih odlagali. Potoček Ločica, ki je žlobudral po logu med strmima bregovima, nas je zvaljal vse višje, zlasti pa potočni raki. Po nekaj urah je bila vreča skoraj polna, ko smo se znašli stisnjeni med zakraselima bregovima Ulake in Podulake, nato smo krenili po senožeti do Perhajevega in po kolovozu mimo njiv na Pušče in strmo navzdol zopet do Broda. Prečkali smo prodnato napajališče in jo mahnili po stezi strmo v senožet ter se znašli na domačem Lundrovem dvorišču. Za večerjo pa smo jedli kuhane rake.

Po osemindesetih letih se je v meni prebudila neverjetna želja. V najbolj vročem dnevu (31 °C) letošnjega julija sem ponovil pohod treh fantičkov ob nekdanjem čudovitem potočku, a tokrat le za raziskovanje in hkrati oživetev spominov na oba pokojna bratranca. Predvideval sem, da bo vse drugače, zato sem se temu primerno tudi obul in oblekel. To predvidevanje se je že kmalu uresničilo. Potoček Ločica danes zaradi razmer veliko bolj vijugasto odteka po nekdanjem lepo košenem logu. Zarašča ga grmovje in velike jelše, ležeče vse navzkriž po zadnjem žledu. Med vso to naravno navlako pa bujno raste do meter visok lapuh z do pol metra velikimi listi. Ponekod se moram umakniti na spremljajoči zelo strm ter poraščen breg, in če ne bi imel pohodnih palic, bi se lahko samo obrnil. Ob potoku in po strmih spremljajočem bregu Grivke sem se ponekod prebijal tudi leže ali kobacaje pod debli. Potoček ima kar veliko pritokov s spremljajočega poraščenega brega. Ponekod raste jelenov jezik, veliko je tudi glistnice, skupaj nekako popestrita to samoto. Pod starimi drevesi pa je med koreninami opaziti veliko jazbin. Kjer sonce posije skozi goste vejevje, se zalesketa čista voda, ki žlobudra po lapornatemrodu potočka. Ponekod je struga globoka do enega metra in celo več, a vode je le nekaj centimetrov. Ta na nekaterih mestih tako vijuga, da na dolžini treh metrov dvakrat prečkam potok. Opaziti je tudi nekaj kaskadnih slapov in v mulju ob potoku sledi srnjadi in tacarja. A kar je najpomembneje za mojo dušo, tu vladata mir in čista narava, le vsake toliko časa zaslišim značilno oglašanje kragulja: Pijj, pijj. Je pa res, da nisem preverjal, ali je v potoku še kaj potočnih rakov.

Potoček vse bolj pleza skozi gozd, in ko sem po dveh urah v najbolj strmih in stisnjenem predelu, zaslišim pasje oglašanje. Dvignem pogled, med debli dreves in na strmi jasi nad seboj opazim v bregu novo hišo, podobno orlovemu gnezdu. Lajanje je pritegnilo pozornost domače gospodinje, da je prišla pogledat, kdo ji kali mir. Glasno pozdravim in ji povem, da iščem izvir potočka, ob katerem hodim vse od Broda, pod Puščami. »Pridite gor!« mi zavpije. »Vam ga bom pokazala, je tukaj v bližini!« Potrudim se, premagam še nekaj deset metrov strmine in že si seževa v roke na njenem dvorišču. Nad hišo ob poti je med poraščenim bregom »bč«, iz katerega so si krajani Podulake še ne dolgo tega zajemali v izviru vodo in napajali živino. Sogovornica mi še pove, da sta pred leti s sinom pod dovozno potjo vgradila betonske cevi, da ima voda prost pretok. Rečem ji, da me zanima tudi drugi izvir, ki naj bi bil vzhodnejše od tega tu. »Ja,« mi odgovori, »a je le kot zajetje za vodovod. Je pa še kakšne pol ure od tu. Višek vode pa še vedno odteka po grapi, po kateri ste se ravnokar vzpenjali.« »Hvala, gospa, za danes. Naslednjič se bom do tu pripeljal s kolesom, do izvira pa se bom že potrudil peš.«

Poslovil sem se in jo po senožeti mahnili mimo čebeljih panjev na robu sadovnjaka in spominskega obeležja, ki so ga postavili člani lovskega društva iz Velikih Lašč v spomin nesrečno preminulemu Alojzu Dolšini. Pot sem nadaljeval po asfaltni poti skozi Prhajevo mimo polnih hlevov z lepo živino in skozi urejene Pušče, ki so kot pravo mestno naselje, in strmo navzdol do Broda, nekdanjega napajališča živine potoka Ločnice. Z mostu fotografiram še miniaturno vodno kolo in pričnem plezati v strm breg skozi gozd. Spotoma poberem jurčka in že kmalu pridem do električnega pastirja. Za njim se je levo paslo govedo lastnika (še vedno s starim hišnim imenom Zazidnik), desno pa se je pasla in meketala manjša čreda Koširjevih in Indiharjevih ovac. Krenil sem desno ob električnem pastirju in po nekdanji njivi prišel na dvorišče lepe nove hiše, kjer je v prvinski hiški leta 1905 luč sveta zagledala moja pokojna mama, o kateri sem že veliko lepega napisal. Tu sem preživel del otroštva in zaznal prvi vonj le nekaj zmlatih zrn prave kave, pomešane s cikorijo. Ta napitek sta srebrala stara starša, ki sem ju imel tako rad. Tu sem slišal veliko pravljic, ki mi jih je pripovedovala stara mama. Vedno pa sem občudoval starega očeta in strica Johana, ki sta tako umirjeno in spretno obdelovala les. Oba sta bila namreč kolarja.

Jože Škulj

SPOMINSKA SLOVESNOST NA GRADU TURJAK

Osrednja slovenska slovesnost ob evropskem dnevu spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov se je odvijala 28. avgusta 2014 v organizaciji Študijskega centra za narodno spravo. Osrednji govornik je bil tržaški novinar in publicist Ivo Jevnikar, slovesnosti pa se je udeležil tudi predsednik republike Borut Pahor. Dve uri pred slovesnostjo je bila v župnijski cerkvi Brezmadežnega spočetja Device Marije na gradu Turjak tudi maša za žrtve vojn, daroval pa jo je Edo Škulj.

Dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov je bil določen na podlagi resolucije o evropski zavesti in totalitarizmu, ki jo je aprila 2009 sprejel evropski parlament, od leta 2012 pa ga uradno praznujemo tudi v Sloveniji.

Evropski parlament je 23. avgust kot dan spomina na žrtve totalitarnih režimov določil, ker je bil na ta dan leta 1939 podpisan pakt med takratno Nemčijo in Sovjetsko zvezo, s katerim sta se dogovorili o nenapadanju in določili interesne sfere obeh držav v Evropi. V resoluciji so evropski poslanci med drugim poudarili potrebo po ohranjanju spomina na tragično preteklost Evrope, ker da brez resnice in spomina ne more biti sprave. V njej so tudi ostro obsodili vse zločine proti človečnosti, ki so jih zagrešili totalitarni in avtoritarni režimi.

V uvodnem nagovoru je župan Anton Zakrajšek opozoril, da mora biti dan spomina hkrati tudi dan opomina, saj nas preteklost opominja, kakšne razsežnosti vojnih grozot lahko dosežejo totalitarni in avtoritarni režimi. Eden od mnogih slovenskih prizorišč krutosti je tudi grad Turjak. Župan je svoj nagovor zaključil z besedami misijonarja in častnega občana Občine Velike Lašče Pedra Opeke. »Vsi smo ljudje, bratje na poti po tem svetu. Življenje v času in prostoru nam je bilo podarjeno kot dar. V naši naravi je, da živimo v prid drugim. Kadar svoje življenje darujemo za druge, se počutimo dobro, počutimo se lahkotni, srečni in celo veseli, v miru. Odkrijemo, da ima življenje – mimo našega obstoja – pomen. Odkrijemo, da živeti pomeni iti naprej, iti drugemu naproti, tvegati, zaupati vase, tudi če nas kdaj kdo prevara. Odpuščanje je začetek sreče. Zmožnost odpuščanja je notranji spopad, da preženemo jezo ali

Ivan Jevnikar

celo sovraštvo, ki nas napolnjujeta in nas v zameri razjedata. Odpuščanje pa je skregano z računarsko logiko: ne sešteva in ne odšteva storjenih ali prestanih hudobij. Motrimo preteklost in z njo sklenemo mir. Odpuščanje nas znova počloveči. Vodi nas k sprejemanju samih sebe in k prizanesljivemu sprejemanju drugih.«

Direktorica Študijskega centra za narodno spravo Andreja Valič Zver je v pozdravnem nagovoru poudarila pomen obujanja spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov in posledično pomen doseganja sprave v slovenskem narodu. Spomnila je na grad Turjak kot prizorišče velike tragedije, ki je zaznamovala zgodovinsko dogajanje v času druge svetovne vojne na slovenskih tleh. Zaključila pa je z mislijo: »Brez spomina, brez resnice in tudi pravice, ne bo boljše in demokratične prihodnosti.«

Osrednji govornik je bil tržaški novinar in publicist Ivo Jevnikar. Med drugim je poudaril, da ima »evropski dan spomina vso pravico, da primerja, vendar ne izenačuje totalitarizmov. Spominja pa se vseh njihovih žrtev.« Po njegovem prepričanju dan spomina opozarja na morje bridkosti, ki so ga povzročili totalitarizmi, na tragične posledice, ki so ostale za njimi, spodbuja k budnosti, da v svetu in med nami prepoznavamo prvine totalitarizma, ki jih ne smemo prenašati ne v svetu, ne v naši družbi, ne pri samih sebi. Ob koncu nagovora pa je Jevnikar izrazil upanje, da bi v prihodnosti zmogli narediti korak

Velikolaška vokalna skupina

Špela in Meta Kokošinek

naprej k skupnemu razumevanju na dolgi poti sprave.

V programu so sodelovali tudi dijaki Škofijske klasične gimnazije iz Ljubljane, ki so predstavili svoje razmišljanje o dediščini totalitarnih režimov in preseganju delitev med Slovenci.

Kulturni program so oblikovali Tina Kadenšek z vezno besedo, Velikolaška vokalna skupina z ubrano pesmijo, ter učenci in profesor Glasbene šole Ribnica.

LČ

foto Študijski center za narodno spravo

Prireditvi je poseben pomen doprinesel tudi obisk predsednika države Boruta Pahorja in drugih pomembnih gostov iz vrst političnega, cerkvenega in kulturnega življenja.

Občina Velike Lašče

Lokalne volitve 2014

Na podlagi drugega odstavka 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB-3, 45/08, 83/12) v zvezi z določbami 60. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07) je Občinska volilna komisija Občine Velike Lašče sestavila naslednji

SEZNAM

- a) kandidatov za župana
b) list kandidatov za volitve članov občinskega sveta

Kandidati za župana so:

1. **Uroš Marič**, roj. 21. 10. 1975, komercialist/strojni tehnik, komercialist, stanujoč Turjak 58, 1311 Turjak
Predlagatelj: Slovenska nacionalna stranka - SNS

2. **Anton Zakrajšek**, roj. 7. 7. 1959, univ. dipl. inž. strojništva, direktor, stanujoč Mala Slevica 36, 1315 Velike Lašče
Predlagatelj: Slovenska demokratska stranka – SDS

Za volitve v občinski svet so v seznam vpisane naslednje liste kandidatov:

1. SNS - SLOVENSKA NACIONALNA STRANKA

- Joško Ahec, roj. 30. 5. 1965, srednješolska izobrazba, gostinec, stanujoč Turjak 43, 1311 Turjak
- Maša Samsa, roj. 18. 12. 1992, vzgojiteljica predšolskih otrok, natakara, stanujoča Dolnje Retje 12, 1315 Velike Lašče
- Uroš Centa, roj. 29. 2. 1988, dipl. lesni tehnolog/inženir, komercialist, stanujoč Dolnje Retje 9, 1315 Velike Lašče
- Maša Ahec, roj. 14. 4. 1996, dijakinja, stanujoča Turjak 43, 1311 Turjak
- Jan Puh, roj. 26. 1. 1990, prodajalec, komercialist, stanujoč Podlog 2, 1315 Velike Lašče
- Zdenka Mlakar, roj. 29. 10. 1971, trgovka, komercialistka, administratorka, stanujoča Rob 14, 1314 Rob
- Nejc Miklič, roj. 12. 7. 1995, dijak, stanujoč Mala Slevica 25, 1315 Velike Lašče
- Marijanca Gruden, roj. 19. 9. 1974, trgovska poslovodkinja, trgovka, stanujoča Laporje 11, 1311 Turjak
- Damjana Hren, roj. 29. 2. 1976, vzgojiteljica, stanujoča Gradež 14, 1311 Turjak
- Uroš Marič, roj. 21. 10. 1975, strojni tehnik, komercialist, stanujoč Turjak 58, 1311 Turjak

2. Lista 1550

- Rok Borštnik, roj. 9. 10. 1981, univ. dipl. sociolog, direktor, stanujoč Prilesje 3a, 1315 Velike Lašče

- Tjaša Dejak, roj. 28. 4. 1985, univ. dipl. pravica, višja pravosodna svetovalka, stanujoča Dolnje Retje 11, 1315 Velike Lašče
- Srečko Knafelc, roj. 5. 8. 1952, grafični inženir, upokojenec, stanujoč Krvava Peč 7, 1314 Rob
- Marija - Mihaela Trotovec, roj. 26. 9. 1943, gimnazijska maturančka, upokojenka, stanujoča Rimska ulica 27, 1315 Velike Lašče
- Jure Hočevar, roj. 2. 5. 1990, elektrotehnik, elektronik, stanujoč Velika Slevica 5, 1315 Velike Lašče
- Irena Ravnikar Peterlin, roj. 24. 3. 1956, ekonomistka, direktorica, stanujoča Podhoini hrib 9, 1314 Rob
- Sabina Ferfolja, roj. 14. 11. 1977, univ. dipl. upravna organizatorka, analitičarka, stanujoča Gradež 2a, 1311 Turjak
- Valerija Hren, roj. 17. 9. 1989, ekonomska tehnica, slaščičarka, stanujoča Veliki Ločnik 12, 1311 Turjak
- Urban Gruden, roj. 21. 8. 1996, gimnazijec, stanujoč, Jontezova 9, 1315 Velike Lašče
- Tjaša Tomc, roj. 5. 5. 1993, gimnazijska maturančka, študentka, stanujoča Osredok 43, 1314 Rob
- Andrej Kraševc, roj. 18. 1. 1976, univ. dipl. ekonomist, računovodja, stanujoč Vrh 2, 1314 Rob
- Živa Levstek, roj. 21. 3. 1986, ekonomska tehnica, gospodinja, stanujoča Turjak 35, 1311 Turjak

3. SMC – STRANKA MIRA CERARJA

- Roman Jeglič, roj. 20. 6. 1959, sistemski administrator, stanujoč Gradež 14a, 1311 Turjak
- Ines Grenc, roj. 23. 1. 1988, dipl. politologinja, brezposelna, stanujoča Gradež 14a, 1311 Turjak
- Božo Zalar, roj. 9. 5. 1953, prodajalec, trgovec, upokojenec, stanujoč Rašica 34, 1315 Velike Lašče

4. SLS - SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

- dr. Tatjana Devjak, roj. 21. 3. 1955, doktorica pedagoških znanosti, univerzitetna profesorica, stanujoča Cereja 11, 1315 Velike Lašče
- Ivan Levstik, roj. 9. 3. 1958, kmetijski tehnik, predsednik KZ, stanujoč Dvorska vas 48, 1315 Velike Lašče
- Breda Košir, roj. 5. 8. 1965, poslovna sekretarka, računovodkinja, stanujoča, Mala Slevica 53, 1315 Velike Lašče
- Miha Tekavec, roj. 17. 7. 1989, elektrotehnik, stanujoč Javorje 4, 1311 Turjak
- Katarina Polzelnik Sever, roj. 27. 2. 1974, profesorica razrednega pouka, učiteljica, stanujoča Mala Slevica 22, 1315 Velike Lašče
- Jože Stritar, roj. 25. 4. 1959, univ. dipl. ekonomist, projektni menedžer, stanujoč Rašica 24, 1315 Velike Lašče
- Peter Podlogar, roj. 19. 8. 1980, gimnazijski maturant, svetovalec, prodajalec nadomestnih delov, stanujoč Logarji 4, 1315 Velike Lašče

- Jože Tekavec, roj. 25. 2. 1964, TK mehanik, vzdrževalec TK naprav, stanujoč Rob 26, 1314 Rob
- Irena Indihar, roj. 31. 5. 1964, univ. dipl. ekonomistka, računovodkinja, stanujoča Stritarjeva c. 39, 1315 Velike Lašče
- Alojz Stritar, roj. 2. 7. 1965, avtomehanik – voznik, samostojni podjetnik, stanujoč Velika Slevica 14, 1315 Velike Lašče
- Zdenka Škrabec, roj. 30. 5. 1958, upokojenka, stanujoča Rob 11, 1314 Rob
- Franc Debeljak, roj. 22. 7. 1970, avtomehanik, uslužbenec premične pošte Rob, stanujoč Male Lašče 24, 1315 Velike Lašče

5. NSi - NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKI DEMOKRATI

- Rudolf Rupar, roj. 21. 10. 1962, elektrotehnik, nezaposlen, stanujoč Poznikovo 11, 1315 Velike Lašče
- Breda Ivanc Kovačič, roj. 15. 4. 1960, ekonomistka, vodja tržnega segmenta, Podtrn 18, 1315 Velike Lašče
- Ciril Metod Purkat, roj. 30. 6. 1943, gimnazijski maturant, upokojenec, stanujoč Krvava Peč 20, 1314 Rob
- Cirila Marinčič, roj. 19. 3. 1956, računovodkinja, upokojenka, stanujoča Veliki Ločnik 21, 1311 Turjak
- Vinko Gruden, roj. 25. 8. 1955, monter ogrevalnih naprav in vodovoda, monter, stanujoč Ulaka 14, 1315 Velike Lašče
- Milka Debeljak, roj. 4. 1. 1949, gospodinja, upokojenka, stanujoča Gornje Retje 1, 1315 Velike Lašče
- Emil Ogrinc, roj. 28. 9. 1936, univ. dipl. inž. el., upokojenec, stanujoč Brlog 2, 1315 Velike Lašče
- Darja Žužek, roj. 28. 3. 1976, dipl. ekonomistka, računovodkinja, stanujoča Podulaka 7b, 1315 Velike Lašče
- Stanislav Indihar, roj. 28. 2. 1951, kmet, upokojenec, stanujoč Dolnje Retje 7, 1315 Velike Lašče
- Vinko Žužek, roj. 5. 5. 1970, dipl. inž. tehnologije prometa, podjetnik, stanujoč Podulaka 15, 1315 Velike Lašče
- Jelka Indihar, roj. 10. 8. 1954, delavka, upokojenka, stanujoča Dolnje Retje 21, 1315 Velike Lašče
- Meta Gruden, roj. 3. 1. 1991, študentka, stanujoča Ulaka 14, 1315 Velike Lašče

6. SD - SOCIALNI DEMOKRATI

- mag. Polona Cvelbar, roj. 6. 12. 1950, mag. farmacije, mag. znanosti, upokojenka, stanujoča Male Lašče 7a, 1315 Velike Lašče
- Janez Lukančič, roj. 6. 11. 1951, ključavničar, upokojenec, stanujoč Turjak 3, 1311 Turjak
- Branka Purkat, roj. 11. 10. 1952, prodajalka, upokojenka, stanujoča Turjak 77, 1311 Turjak
- mag. Ivan Grebenc, roj. 29. 4. 1942, dipl. inž. strojništva, mag. znanosti, upokojenec, stanujoč Trubarjeva cesta 52, 1315 Velike Lašče
- Nevenka Peterlin, roj. 25. 12. 1954, delavka, upokojenka, stanujoča Dolščaki 10, 1314 Rob
- Petar Lopičič, roj. 7. 8. 1950, inž. strojništva, upokojenec, stanujoč Krkovo pri Karlovi 8, 1315 Velike Lašče
- Nika Logar, roj. 30. 4. 1990, absolventka ekonomije, stanujoča Turjak 16, 1311 Turjak
- Štefan Hozjan, roj. 15. 1. 1979, avtoelektričar, picopek, stanujoč Krvava Peč 8, 1314 Rob

- Tončka Ilc, roj. 14. 6. 1954, prodajalka, upokojenka, stanujoča Cereja 27, 1315 Velike Lašče
- Davor Marijanovič, roj. 20. 6. 1956, dipl. inž. aeronavtika, pilot kapitan, stanujoč Žaga 5, 1315 Velike Lašče
- Boštjan Logar, roj. 20. 12. 1961, lesni tehnik, direktor, stanujoč Turjak 16, 1311 Turjak
- Igor Sever, roj. 27. 11. 1964, dipl. ekonomist, samostojni podjetnik, stanujoč Šolska ulica 5, 1315 Velike Lašče

7. SDS - SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA

- Anton Zakrajšek, roj. 7. 7. 1959, univ. dipl. inž. strojništva, direktor, stanujoč Mala Slevica 36, 1315 Velike Lašče
- Ladka Deterding, roj. 11. 3. 1960, gimnazijska maturančka, pravosodna sodelavka, stanujoča Dvorska vas 3, 1315 Velike Lašče
- Jakob Jaklič, roj. 14. 6. 1955, prodajalec, stanujoč Rašica 13, 1315 Velike Lašče
- Tina Kadenšek, roj. 1. 1. 1989, gimnazijska maturančka, referentka, stanujoča Rašica 13, 1315 Velike Lašče
- Janez Petrič, roj. 29. 3. 1942, gradbeni delovodja, upokojenec, stanujoč Na Gmajni 2, 1315 Velike Lašče
- Simona Bavdek, roj. 2. 2. 1966, prof. razrednega pouka, učiteljica, stanujoča Ščita 8, 1315 Velike Lašče
- Anton Benjamin Strah, roj. 5. 1. 1939, predmetni učitelj, upokojenec, stanujoč Prilesje 9, 1315 Velike Lašče
- Martina Truden, roj. 2. 1. 1966, tehnologinja poštnega prometa, upravna pošta, stanujoča Mala Slevica 31, 1315 Velike Lašče
- Stanislav Hren, roj. 28. 5. 1942, upokojenec, stanujoč Gradež 14, 1311 Turjak
- Jože Ivanc, roj. 25. 1. 1974, elektromonter, stanujoč Pušče 2, 1315 Velike Lašče
- Sebastjan Škof, roj. 3. 1. 1975, tesar, direktor, stanujoč Dolščaki 6a, 1314 Rob
- Marija Elizabeta Ahac, roj. 17. 8. 1946, kemijska tehnica, upokojenka, stanujoča Srobotnik pri Velikih Laščah 3, 1315 Velike Lašče

Voli se 12 članov občinskega sveta.

Glasuje se samo za eno (1) listo kandidatov. Volivec lahko da en preferenčni glas kandidatu, ki mu daje pri izvolitvi prednost pred ostalimi kandidati na listi, za katero bo glasoval.

Volitve bodo v nedeljo, 5. oktobra 2014.

Velike Lašče, dne 15. septembra 2014

Občinska volilna komisija
Občine Velike Lašče

PREDSEDNIK:
Ivan Gale I.r.

Predčasno glasovanje za lokalne volitve 2014 bo možno na sedežu Občine Velike Lašče, Levstikov trg 1, Velike Lašče v sredo, 1. oktobra 2014 in četrtek, 2. oktobra 2014, od 9. do 17. ure.

Anton Zakrajšek, univ.dipl.inž. kandidat za župana Občine Velike Lašče

Drage občanke, spoštovani občani!

Iskrena hvala Vam za vso pomoč, nasvete in predloge, da smo tudi v iztekajočem se mandatu naredili našo občino lepšo in prijaznejšo za bivanje v njej.

Prepričan sem, da skupaj z Vami in s svojimi dolgoletnimi izkušnjami **zmorem** našo občino uspešno voditi tudi v naslednjih štirih letih.

Hvaležen Vam bom za zaupanje.

Z odgovornostjo in znanjem po začrtani poti za nadaljnji razvoj naše občine

V predvolilnem času, se bomo lahko skupaj pogovorili o zastavljenih projektih na srečanjih, ki bodo:

- **v soboto, 27.9.2014** ob 19. uri v gostilni Škrabec v Robu,
- **v nedeljo, 28.9.2014** ob 15. uri v Okrepčevalnici Rozika na Turjaku,
- **v četrtek, 2.10.2014, ob 19. uri v Levstikovem domu v Velikih Laščah.**

V zabavno-kulturnem programu bodo nastopili:

*ansambla Veseli Dolenjci in Krpani,
ter vokalna skupina Triola.*

2

Prisrčno vabljeni!

KANDIDATI ZA ŽUPANA IN OBČINSKE SVETNIKE OBČINE VELIKE LAŠČE

Spoštovani!

LISTA 1550 se je predstavila v minulem mandatu in uspešno izpolnjevala zastavljen program. Tudi v prihodnjih štirih letih želimo Občini Velike Lašče ponuditi sveže ideje, ki jih znamo, zmoredemo in hočemo uresničiti. Gradimo na strokovnosti, ob tem pa v občinski svet prinašamo nove obraze ter željo po uravnoteženem razvoju. Zastavili smo naša imena, naša znanja, naše izkušnje, predvsem pa voljo do dela, ter vam v izbor ponudili neodvisno, nestransko listo.

Naše ideje med drugim predvidevajo:

1. **KANALIZACIJSKO in VODOVODNO OMREŽJE:** pričetek gradnje kanalizacije Velike Lašče - Male Lašče - Rašica s skupno čistilno napravo ter istočasna obnova vodovodnega omrežja; podpora subvencioniranju MČN.
2. **LESNO PREDELOVALNA INDUSTRIJA:** načrtno pospeševanje industrije, za katero imamo največ ekološke surovine, s subvencijami in izobraževanji.
3. **RAZVOJ TURIZMA:** načrt celostnega razvoja turistične dejavnosti, s poudarkom na aktivni promociji naših kulturnih in naravnih znamenitosti; izgradnja kolesarske in pešpoti Dolnje Retje - Turjak.
4. **KMETIJSTVO:** aktivnejše sodelovanje med občino in kmetijsko zadrugo, zagotovitev finančnih spodbud in prostora na prodajnih policah tudi za lokalno pridelano hrano.
5. **KULTURA:** kot zibelka slovenske kulture potrebujemo vsakoletno vseslovensko prireditev na Trubarjevi domačiji ali gradu Turjak ter revijo pisane besede v čast Primožu Trubarju.
6. **OPTIČNO OMREŽJE:** aktivna vloga občine pri zagotovitvi širokopasovne optične povezave za vse zaselke.
7. **SOLIDARNOST:** vzpostavitev sistema solidarnostne medsebojne pomoči.

NA VAS JE, DA PRETEHTATE. VOLITI STRANKO ALI LJUDI?

1. Rok Borštnik, Prilesje, univ.dipl.sociolog, roj.'81	7. Sabina Ferfolja, Gradež, uni, dipl. upr. org., roj.'77
2. Tjaša Dejak, Dolnje Retje, univ.dipl.pravnica, roj.'85	8. Valerija Hren, Veliki Ločnik, ekonomski tehnik, roj.'89
3. Srečko Knafelc, Krvava Peč, grafični inženir, upok., roj.'52	9. Urban Gruden, Velike Lašče, gimnazijec, roj.'96
4. Marija Trovovšek, Velike Lašče, upokojenka, roj.'43	10. Tjaša Tomc, Osredek, študentka, roj.'93
5. Jure Hočevar, Velika Slevica, elektrotehnik, roj.'90	11. Andrej Kraševc, Vrh, uni.dipl.ekonomist, roj.'76
6. Irena Ravnikar, Podhoini hrib, ekonomistka, roj.'56	12. Živa Levstek, Turjak, ekonomski tehnik, roj.'86

Slovenska ljudska stranka

SKUPAJ ZA BOLJŠO PRIHODNOST

V Slovenski ljudski stranki imamo voljo, izkušnje in znanje, da lahko s pozitivno vero v prihodnost naši občini dodamo svoj delež v mozaiku napredka.

Kandidatke in kandidati SLS za občinske svetnice in svetnike smo ljudje, ki verjamemo, da je lahko življenje tudi v našem majhnem okolju še bolj ustvarjalno, razvojno usmerjeno, z več delovnimi mesti in bolj socialno prijazno. Verjamemo, da vsa razočaranja današnjega sveta lahko prinesejo novo upanje ljudem, ki z dejanji skozi svoje vsakodnevno delo in delovanje dokazujejo, da so vredni zaupanja. Verjamemo, da lahko v naših krajih ustvarimo prostor za vse generacije – za otroke, mladino, družine, za starejše ... Prostor, v katerem bomo živeli in delali, spodbujali kulturo dialoga, bili strpni in se medsebojno spoštovali.

Če so delo, odgovornost, dialog in spoštovanje tudi vaše vrednote, vas vabimo, da nas 5. oktobra podprete, podprete Antona ZAKRAJŠKA za župana, da SKUPAJ še naprej gradimo boljše in lepšo prihodnost vseh nas in naše občine.

SKUPAJ ZA BOLJŠO PRIHODNOST

Zavedamo se, da brez sodelovanja, pozitivnega razmišljanja in delovanja ne bomo želi skupnih rezultatov. Kandidatke in kandidati SLS za občinske svetnice in svetnike na letošnjih lokalnih volitvah smo ljudje, ki verjamemo, da je lahko življenje tudi v našem majhnem okolju, v naši občini, še bolj ustvarjalno, razvojno usmerjeno, z več delovnimi mesti in socialno prijazno. Naše sodelovanje in delovanje v občinskem svetu v prejšnjem mandatu to potrjuje.

- V naslednjem mandatu si bomo aktivno prizadevali za ohranjanje visokih občinskih standardov na področju predšolske vzgoje, osnovnega šolstva in primarnega zdravstva občanov. Krepili bomo športno, kulturno in društveno življenje v občini. Na področju družbenih dejavnosti bomo znanje, voljo in energijo v novem mandatu posvečali mladim družinam in vsem tistim, ki so pomoči potrebni, ter reševanju problematike starejših občanov na način, ki bo sprejemljiv za potrebe in želje naših občanov.
- Na področju kmetijstva bomo podpirali:
  - večjo pridelavo in porabo domače hrane ter si prizadevali za pravično ceno kmetijskih proizvodov,
  - usmerjanje kmetij v ekološko pridelavo hrane,
  - in omogočali neposredno prodajo pridelkov in proizvodov na lokalnem trgu.
- Na področju gospodarstva se z novo Obrtno cono Ločica odpirajo nove možnosti malim in srednjim podjetjem. Prizadevali si bomo, da skupaj z obrtniki in s podjetniki iščemo rešitve za uspešnejše delo ali pridobitev finančnih sredstev, kot so mesečne svetovalnice za pravno in finančno področje. Z vsemi zainteresiranimi bomo iskali in gradili boljše temelje za dnevni turizem v občini, kajti za to imamo naravne, zgodovinske in kulturne danosti.
- Podpirali bomo naložbe za pridelavo in prodajo lesenih izdelkov.
- Zavedamo se, da bo področje komunale v naslednjem mandatu največji občinski zalogaj in izziv (gradnja kanalizacije). Prizadevali si bomo za pridobitev sredstev iz evropskih strukturnih skladov. Prav tako pa se bomo tudi v prihodnje zavzemali za obnovo cest, gradnjo pločnikov, urejanje okolja in vaških jeder.

Kandidati SLS smo:

1. dr. TATJANA DEVJAK, Velike Lašče	7. PETER PODLOGAR, Logarji
2. IVAN LEVSTIK, Dvorska vas	8. JOŽE TEKAVEC, Rob
3. BREDA KOŠIR, Mala Slevica	9. IRENA INDIHAR, Velike Lašče
4. MIHA TEKAVEC, Javorje	10. ALOJZ STRITAR, Velika Slevica
5. KATARINA POLZELNIK SEVER, Mala Slevica	11. ZDENKA ŠKRABEC, Rob
6. JOŽE STRITAR, Rašica	12. FRANC DEBELJAK, Male Lašče

VABIMO VAS, DA SE UDELEŽITE VOLITEV IN NAM ZAUPATE SVOJ GLAS.

Na letošnjih lokalnih volitvah bodo tudi kandidatke in kandidati Nove Slovenije-krščanskih demokratov. Predlagamo ljudi, ki bodo delali z ljudmi in za ljudi. Politika mora biti delo za skupno dobro in temu v Novi Sloveniji, kljub gospodarski krizi in krizi vrednot ostajamo zavezani. Naša stranka bo spodbujala povezanost občanov in občanov za izvedbo dobrih skupnih programov in podpirala program župana g. Antona Zakrajška. Dajmo jim priložnost, da jih skupaj uresničimo in naredimo korak naprej. Izberimo kandidate, ki so blizu ljudem.

N.Si
Krščanski demokrati

Blizu ljudem.

Kandidati Nove Slovenije na lokalnih volitvah 2014:

1. Rudolf Rupar, Poznikovo 11, 1315 Velike Lašče	7. Emil Ogrinc, Brlog 2, 1315 Velike Lašče
2. Breda Ivanc Kovačič, Podtrn 18, 1315 Velike Lašče	8. Darja Žužek, Podulaka 7b, 1315 Velike Lašče
3. Ciril Purkat, Krvava peč 20, 1314 Rob	9. Stane Indihar, Dolnje Retje 7, 1315 Velike Lašče
4. Cirila Marinčič, Veliki Ločnik 21, 1311 Turjak	10. Vinko Žužek, Podulaka 15, 1315 Velike Lašče
5. Vinko Gruden, Ulaka 14, 1315 Velike Lašče	11. Jelka Indihar, Dolnje Retje 21, 1315 Velike Lašče
6. Milka Debeljak, Gornje Retje 1, 1315 Velike Lašče	12. Meta Gruden, Ulaka 14, 1315 Velike Lašče

SOCIALNI DEMOKRATI

ZA HITREJŠI, ENAKOMEREN, URAVNOTEŽEN RAZVOJ
CELE OBČINE PO MERI ČLOVEKA

SD

Socialni demokrati si prizadevamo za skladen in premišljen razvoj vseh naselij v naši občini v gospodarskem, komunalnem in ekološkem pogledu. Ne samo center občine, tudi okoliške vasi morajo dobiti urejena središča in komunalno opremljenost – predvsem kanalizacijske sisteme.

Podpirali bomo privabljanje investitorjev, sistematično spodbujanje podjetništva, razvoj lesnopredelovalne dejavnosti, ugodnejšo in pestrejšo trgovsko ponudbo in razvoj turizma in s tem večje možnosti zaposlovanja. Tako bo vsak deležen sadov razvoja naše občine.

Pri odločitvah v občini morajo imeti večjo besedo občani. Veseli bomo vaših informacij, mnenj, predlogov in spodbud. Le tako bomo lahko v občinskem svetu zastopali VAŠE interese. Zato vas **vabimo na pogovor z našimi kandidati v petek 26.9. 2014 ob 19. uri v Društveni sobi Občine, Levstikov trg 1 v Velikih Laščah.**

Na naši listi kandidatov za člane občinskega sveta so ljudje vredni zaupanja iz vseh delov občine.

mag. Polona Cvelbar, Male Lašče, mag. znanosti	Nika Logar, Turjak, absolventka Ekonomije
Janez Lukančič, Turjak, ključavničar	Štefan Hozjan, Krvava peč, avtoelektričar
Branka Purkat, Turjak, prodajalka	Tončka Ilc, Velike Lašče, prodajalka
mag. Ivan Grebenc, Velike Lašče, mag. znanosti	Davor Marijanović, Žaga, pilot
Nevenka Peterlin, Dolščaki, delavka	Boštjan Logar, Turjak, direktor
Petar Lopičič, Krkovo, ing. strojništva	Igor Sever, Velike Lašče, samostojni podjetnik

Delujmo skupaj, povezani zmoremo več. Zaupjte nam svoj glas. Delovali bomo pošteno.

Spoštovane volivke in volivci!

HVALA

ZA ZAUPANJE IN PODPORO,
KI SMO JU BILI DELEŽNI V IZTEKAJOČEM SE MANDATU

Z našimi idejami in predlogi v občinskem svetu je bilo v zadnjih letih v naši občini marsikaj postorjenega za lepše in boljše življenje občanov.

OBLJUBLJAMO,

da se bomo tudi v prihodnjem mandatu po naših najboljših močeh zavzemali za izpeljavo nedokončanih projektov: čistilnih naprav, obrtne cone...

Zastavili bomo tudi nove projekte, s katerimi želimo še izboljšati kakovost življenja naših občanov na vseh področjih:

razširitev šolskega objekta na Turjaku, asfaltiranje cest v preostalih naseljih, posodobitev vodovodnega omrežja,...

Kot doslej bomo zagotavljali financiranje kulturnih, športnih, turističnih, gasilskih in drugih društev ter organizacij.

Za vse načrte imamo dovolj znanja in izkušenj s področja lokalne samouprave.

**Vaš glas Slovenski demokrati stranki
in našemu županskemu kandidatu Antonu Zakrajšku, je glas**

ZA

nadaljnji enakomerni razvoj naših krajev.

Kandidatke in kandidati Slovenske demokrati stranke za volitve v Občinski svet Občine Velike Lašče so:

Anton Zakrajšek, Mala Slevica

Ladka Deterding, Dvorska vas

Jakob Rado Jaklič, Rašica

Tina Kadenšek, Rašica

Janez Petrič, Velike Lašče

Simona Bavdek, Velike Lašče

Anton Benjamin Strah, Prilesje

Martina Truden, Mala Slevica

Stanislav Hren, Gradež

Jože Ivanc, Pušče

Sebastjan Škof, Dolščaki

Marija Elizabeta Ahac, Srobotnik

SDS

Občina Velike Lašče

Lokalne volitve 2014

REZULTATI VOLITEV V DRŽAVNI ZBOR 2014

13. julij 2014

VOLILNA ENOTA: 3 LJUBLJANA - CENTER
VOLILNI OKRAJ: 3 LJUBLJANA- VIČ RUDNIK

		VOLIŠČE										
		Velike Lašče 1		Velike Lašče 2		Rob		Turjak		SKUPAJ		
		število	%	število	%	število	%	število	%	število	%	
SKUPAJ VOLILCEV		1.018		1.118		634		656		3.426		
SKUPAJ GLASOVALO		567	55,70%	586	52,42%	347	54,73%	368	56,10%	1.868	54,52%	
št. neveljavnih glasovnic		5	0,88%	5	0,85%	7	2,02%	12	3,26%	29	1,55%	
skupaj št. veljavnih glasovnic		562		581		340		356		1.839		
1	ZAVEZNIŠTVO ALENKE BRATUŠEK	ROK ZULIČ	16	2,85%	13	2,24%	13	3,82%	13	3,65%	55	2,99%
2	NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI	UROŠ KOROŠEC	37	6,58%	30	5,16%	5	1,47%	19	5,34%	91	4,95%
3	STRANKA VERJAMEM	MARINA DAGARIN	1	0,18%	0	0,00%	1	0,29%	1	0,28%	3	0,16%
4	KOALICIJA ZDRUŽENA LEVICA (DSD, IDS IN STRANKA TRS)	ANDREJ KRAŠEVEC	19	3,38%	19	3,27%	24	7,06%	20	5,62%	82	4,46%
5	DRŽAVLJANSKA LISTA	ETA MIRNIK HITI	1	0,18%	4	0,69%	0	0,00%	2	0,56%	7	0,38%
6	POZITIVNA SLOVENIJA	MILAN RAJF	6	1,07%	9	1,55%	4	1,18%	11	3,09%	30	1,63%
7	SMC STRANKA MIRA CERARJA	REBEKA LESJAK	144	25,62%	166	28,57%	109	32,06%	122	34,27%	541	29,42%
8	PIRATSKA STRANKA SLOVENIJE	TOMAŽ GOLOB	10	1,78%	14	2,41%	0	0,00%	6	1,69%	30	1,63%
9	DeSUS - DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	OLGA MARGUČ	27	4,80%	31	5,34%	31	9,12%	22	6,18%	111	6,04%
10	SD - SOCIALNI DEMOKRATI	POLONA CVELBAR	22	3,91%	18	3,10%	16	4,71%	18	5,06%	74	4,02%
11	ZELENI SLOVENIJE	KATJA POLH	2	0,36%	2	0,34%	0	0,00%	0	0,00%	4	0,22%
12	ENAKOPRAVNI DEŽELANI - NAPREJ SLOVENIJA	RADMILA MIHELIČ	0	0,00%	2	0,34%	2	0,59%	0	0,00%	4	0,22%
13	SLS - SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	DR. TATJANA DEVJAK	76	13,52%	84	14,46%	55	16,18%	32	8,99%	247	13,43%
14	SLOVENSKA NACIONALNA STRANKA - SNS	JOŽE MAVEC	5	0,89%	7	1,20%	7	2,06%	13	3,65%	32	1,74%
15	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA - SDS	ALENKA JERAJ	196	34,88%	182	31,33%	73	21,47%	77	21,63%	528	28,71%

Državna volilna komisija

"Ena od velikih skrivnosti življenja je, da je zares kaj vredno le tisto, kar naredimo za druge."

Lewis Carroll

Spoštovani!

Hvala za vaš glas in podporo na predčasnih državnozborskih volitvah. Malo glasov je zmanjkalo, da bi bila izvoljena. Ponosna sem na svoje dosedanje delo; kaj bo prinesla prihodnost, bomo pa še videli. Žal mi je le, da sedaj naš okraj nima več poslanca oz. poslanke.

Če bi me potrebovali, sem dosegljiva na GSM: 051-374-475 ali e-naslovu: alenka.jeraj@sds.si.

Lep pozdrav vsem!

Alenka Jeraj

SPOMIN NA POKOJNA DOMOLJUBA FRANCA GALETA IN ANTONA PETRIČA

Dne 25. julija letos je minilo eno leto, odkar se je tragično ponesrečil Anton Petrič, soustanovitelj NEODVISNE liste, in enajst let, odkar nas je prezgodaj zapustil Franc Gale, prav tako soustanovitelj in ideolog NEODVISNE liste.

Prvi kandidati NEODVISNE liste

V letu 1998 smo se skupaj dogovorili, da bomo ustanovili NEODVISNO listo in z njo kandidirali na lokalnih volitvah. Ker smo bili vsi amaterji in prostovoljci, smo si samoiniciativno zadali velike cilje in obremenitve. Večkrat smo morali iti v Ljubljano (tudi 12 oseb) in veliko večerov smo presedeli in sprejemali programska izhodišča, tako da je bila kandidatna lista do volitev pripravljena. Ker je naš ideolog Franc živel v Novi Gorici, je bil večkrat nedosegljiv, zato smo z njim kontaktirali po faksu. Na takratnih volitvah v letu 1998 smo dosegli – za novoustanovljeno Listo – ODLIČEN uspeh, saj smo dobili DVA mesta v občinskem svetu.

Soustanovitelji NEODVISNE IN DOMOLJUBNE liste: Franc Gale, Franci Pečnik in Anton Petrič

Anton in Franc sta bila vztrajna in dosledna, zato smo že takoj po volitvah začeli priprave za naslednje lokalne volitve, te so bile v letu 2002. Sklenili smo, da se za te volitve pripravimo takšen program, ki bo ponujal volilcem spoštovanje vrednot naroda, saj smo se že takrat zavedali, da so vrednote nujno potrebne za pozitiven razvoj naše Slovenije. Anton nam je večkrat govoril: »Bil sem delavec, sedaj sem upokojenec, pa vendar sem kmetovalec od rojstva in ostal bom do smrti.« S tem je spodbujal tradicionalne vrednote, nas učil, kakšno naj bo domoljubje, in gojil ljubezen do domače zemlje. Prav kmetovalci so z obdelovanjem, ohranjanjem in plemenitenjem slovenske zemlje nekakšen vzor pravih domoljubov – in Anton je takšen tudi bil. To je nesrečno dokazal s svojo smrtjo na

traktorju v naravi. Tone je med drugim zagovarjal idejo, da bi se moral vsak človek prostovoljno družbeno bolj angažirati. Za lokalne volitve 2002 smo hoteli priti v velika občinska sveta, pokazati sredinsko držo in s tem nujno poskušati poenotiti leve in desne stranke. Zagovarjali smo, da bi bilo treba spodbujati samoiniciativnost in dvigovati samozavest pri ljudeh, se boriti proti egoizmu in materializmu, nasploh pa bi bilo treba biti ponosen na našo bogato preteklost in naše prednike. Veliko težo bi bilo potrebno dati tudi pridobivanju novega znanja. Dogovorili smo se tudi, da je naša zaščitna barva ZELENA in da se na grobovih umrlih domoljubov prižiga zelene sveče. Tudi Franc Gale je takoj po volitvah 2002, ob svoji smrti leta 2003, dokazal, da je pravi domoljub, saj je ne glede na to, da je živel v Novi Gorici, želel, da je pokopan na Turjaku, kjer se je rodil in podedoval "očetnjavo".

Žal se na takratnih volitvah naša pričakovanja o številu izvoljenih svetnikov (takrat že poimenovane DOMOLJUBNE) LISTE niso uresničila. Tako nismo mogli pokazati edinstvenosti v slovenskem prostoru, saj se je že pred volitvami izkazalo, da imajo nekateri člani Liste tudi svoje interese, posledično pričakovani uspeh ni bil dosežen.

Letos bodo 5. oktobra spet potekale lokalne volitve, vendar na njih z DOMOLJUBNO kandidatno listo ne bomo sodelovali, saj smo v zadnjem času ostali brez večjega števila domoljubov pa tudi drugi člani smo postali starejši in s tem manj aktivni.

Tone in France, vajine bogate izkušnje so oplemenitile marsikoga, posebno pa mene. Hvala vama.

Franci Pečnik – AC,
Vajin Prijatelj

"NARAVA VSE SPREMENI, LE DOMOLJUB OSTANEŠ TUDI V VEČNOSTI!"

Tam, kjer si ti,
ni ne sonca ne luči,
le tvoj nasmeh
nam v srcih še živi,
a srce močno trpi,
ker te tu več ni.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila

Milka CIMPERMAN

iz Naredov
(1943–2014)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za slovo na njeni zadnji poti, za darove cvetja, svete maše in podporo v teh težkih trenutkih.

Prisrčna zahvala gre tudi g. župniku Antonu Dobrovoljcu za obisk na domu v času njene bolezni, lep pogrebni obred v Robu in pri Sv. Primožu, pogrebni službi Zakrajšek za lepo ureditev slovesa, pevcem za doživetje petje in članicam DPŽ Velike Lašče za častno poslopitev.

Posebno se zahvaljujemo tudi dr. Starčevi, vsemu medicinskemu osebju, patronažnim sestram in negovalkam ZD Velike Lašče, prav tako gre zahvala voznikom reševalnega vozila Herby za pomoč pri prevozi in spremstvu ter osebju onkološkega inštituta.

žalujoči sin Franci, hči Mojca z družinama
ter njeni bližnji

ZAHVALA

Tiho se je poslovil

Franc DEBELJAK

(18. 10. 1929 – 21. 8. 2014)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami in nam v težkih trenutkih stali ob strani, ga v velikem številu pokropili in pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala vsem za darovane svete maše, cvetje in sveče. Posebna zahvala gospodu župniku Vladimirju Jaksetiču za besede tolažbe in lepo opravljen obred, pevcem za lepo petje in Marku Zakrajšku za organizacijo zadnjega slovesa. Hvaležni smo tudi osebju Zavoda sv. Terezije v Dobropolju za oskrbo.

Vsi njegovi

*Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcu tiha,
skrita bolečina.*

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga
mama

Ivanka OGRINC

(1924–2014) iz Podžage

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in svete maše ter pomoč ob slovesu.

Zahvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.*

(T. Pavček)

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in nenadni izgubi drage žene, mame in babice

Marine Savič

rojene Pate (1943–2014) s Hlebč

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in druge darove, za vsak stisk roke, za izrečena sožalja.

Posebna zahvala družini Zakrajšek (Malisnik) in družini Gradišar (Štelembe) za nesebično podporo in pomoč v težkih trenutkih, Marjanu za prebran govor ter pogrebnemu zavodu Zakrajšek za lepo opravljen obred.

Zahvala vsem, ki ste se poklonili njenemu spominu.

Žalujoči vsi njeni

*Naš dragi brat je dokončal
zadnjo furo,
stari furman se je napotil na pot
brez vrnitve,
kjer ga čakajo njegovi najbližji.*

ZAHVALA

Zapustil nas je

Ivan ZABUKOVEC

iz Male Slevice 18
(1940–2014)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se v tako velikem številu od njega poslovili, darovali za sv. maše, cvetje in sveče. Za lepo opravljen obred pa se zahvaljujemo g. župniku, pogrebnemu zavodu Zakrajšek, konjarjem, gasilcem, govorniku poslovnega govora in pevcem za odpete pesmi. Najlepša zahvala tudi za izrečena sožalja.

Sestra Anica z možem Tonetom,
nečakinja Vena in nečak Darko z družinama

Tufra d.o.o.
TURJAK 59, TURJAK
GSM: 041 772 711

MINIBAGER 6 TON

**IZKOPI
PREVOZI S KIPERJEM
GRADBENA DELA
UREDITEV DVORIŠČ
ASFALTIRANJE
PRODAJA IN VGRADNJA
ČISTILNIH NAPRAV**

ARMEX-GRAF, ROTO, ZAGOŽEN AQUAmax, VODATEH

CENA ŽE OD
2.299,00 €
+DDV

Z VGRADNJO IN VSEMI PRIKLOPI
LAKI ZA PARKET IN PRIBOR

Berger-Seidle

LAKI, OLJA, SREDSTVA ZA ČIŠČENJE
IN VZDRŽEVANJE PARKETA
SE PRIPOROČAMO!

**TEŽAVE Z
RAČUNALNIKOM?**

Ogled obstoječega stanja in svetovanje **brezplačno!**

jl
Jan Lipovac
računalniške rešitve

Računalniške rešitve Jan Lipovac s.p.
Velika Slevica 13 | 1315 Velike Lašče
m: 031 804 227 | @jan.lipovac@iol.net

Vzdrževanje,
prodaja in servis računalniške
opreme za podjetja in fizične osebe.

Pooblaščen prodajalec za: **metakocka**
Spletni program za
enostavno vodenje podjetja.

PROMO KODA:
575918

SO
SLOVENSKI PROJEKT
KAKOVOSTI

**Septembrska
akcija je
že tukaj.
Preverite in pokličite!**

- PVC okna iz visoko kakovostnih materialov
- PVC okna z zunanjimi ALU maskami
- Skrito varnostno okovje v oknih
- Novi modeli PVC in ALU vrat
- Nove rolete in zunanje žaluzije
- NOVO! Prodaja stekla

Razstveni salon
na novi lokaciji:
Javorškova ul. 3,
1315 Velike Lašče
delavni čas:
od ponedeljka do petka
od 8h do 17h,
sobota po dogovoru

PRIBA OKNA PRIBA
PRIBA OKNA d.o.o., Tel: 01/510 55 30, Fax: 01/510 55 31
Barbara, gsm: 041/449 334, Primož, gsm: 041/402 780

041/402-780 • priba@amis.net • www.priba-okna.si

**OKOLJU PRIJAZNE MALE BIOLOŠKE
ČISTILNE NAPRAVE SBR REG**

Podjetje R-GROUP d.o.o. se je specializiralo kot projektant/proizvajalec lastnih bioloških čistilnih naprav (namenjenih 4-m ali večim, tudi do 2000 osebam) za čiščenje komunalnih odpadnih vod.

Male biološka čistilna naprava je namenjena za čiščenje odpadne vode iz stranišč, kopalnic, kuhinj in podobnih virov onesnaženja v gospodinjstvu, poslovnih zgradbah in gostinskih lokacijah. Odpadna voda priteka v mehanski del biološke čistilne naprave, kjer se večji delci usedajo. Nato voda odteka v biološko stopnjo, iz katere očiščena voda odteka naprej v ponikalnico ali v odprte vode.

PREDNOSTI MALE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE SBR REG:

- slovenski proizvod
- hitra in enostavna montaža (majhna teža)
- dolga življenjska doba
- enostavno vzdrževanje
- visoka učinkovitost čiščenja
- odlično razmerje cena/kakovost
- garancija na posodo 30 let, na elektro opremo 1 leto

UČINEK ČIŠČENJA **98,2%**

V zadnjih letih smo prodali več kot 700 bioloških čistilnih naprav različnih velikosti. V letu 2012 smo zaključili uradno testiranje delovanja MČN velikosti 5 PE do 50 PE pod pogoji kot jih predpisuje slovenski standard za male čistilne naprave SIST EN 12566-3:2005+A1:2009 in od pooblaščenega inštituta (TUV) prejeli izjavo o skladnosti - tako se lahko kot prvi pohvalimo s popolnoma slovenskim proizvodom certificirane kakovosti.

r-group 080 30 04 www.r-group.si

KOLENDAR PRIREDITEV

SOBOTA, 20. SEPTEMBER, ob 9. uri

Turjak- Gradež -Laporje-Rašica-Turjak

TRADICIONALNI POHOD PO KOGOJEVI POTI

(KUD Marij Kogoj Turjak)

SOBOTA, 20. SEPTEMBER, ob 16. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE

(Društvo Marjan Rožanc)

NEDELJA, 21. SEPTEMBER in

NEDELJA, 28. SEPTEMBER

od 11. do 19. ure

Grad Turjak

POLETJE NA GRADU TURJAK

(JZ Trubarjevi kraji)

NEDELJA, 21. SEPTEMBER, ob 9. uri

Turjak – Rašica – Škocjan – Gradež

POHOD PO TRUBARJEVI ROJSTNI FARI

NEDELJA, 21. SEPTEMBER, od 12. ure dalje

Gradež

PRAZNIK SUHEGA SADJA

(Društvo za ohranjanje dediščine)

ČETRTEK, 25. SEPTEMBER, ob 17. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

UVODNO SREČANJE

(UTŽO Velike Lašče)

SOBOTA, 27. SEPTEMBER, ob 8. uri

Krvava Peč – Vrbica– Rakitna

POHOD V IŠKO TESEN NA ŠTIRIMEJO

(Društvo Claustra Alpium Iuliarum in Občina Brezovica)

ČETRTEK, 2. OKTOBER, ob 19. uri

Grad Turjak

OBMOČNA LIKOVNA RAZSTAVA:

»Rimski imperij – Zrcalo sodobnega globaliziranega sveta«

(JSKD OI, Ljubljana okolica)

27. SEPTEMBER – 4. OKTOBER 2014

DEKD 2014: DEDIŠČINA GRE V ŠOLE

Podrobnejši program na strani 24

(ZVKDS in Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 4. OKTOBER, ob 9. uri

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

BUČNO-MARMELADNI DAN

(DPŽ Velike Lašče)

SOBOTA, 4. OKTOBER, start ob 8.30

Turjak

KOSTANJEV POHOD

(TD Turjak)

ČETRTEK, 9. OKTOBER

Grad Turjak

PREGLEDNA RAZSTAVA DEL UMETNIKA ANDREJA TROBENTARJA

(Galerija Miklova hiša in Javni zavod Trubarjevi kraji)

SOBOTA, 11. OKTOBER, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

ABONMAJSKA PREDSTAVA: TAK SI

gostuje SiTi Teater

(Občina Velike Lašče)

PETEK, 31. OKTOBER, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

PRIREDITEV OB DNEVU REFORMACIJE

(SPD Primož Trubar – podružnica Rašica, KUD Primož Trubar Velike Lašče in JZ Trubarjevi kraji)